

Elöljárók a Forгатagon

Székelyföld az otthonunk

Fotó: Vásárhelyi Forгатag

Ha jogi és adminisztratív szempontból nem is, de Székelyföld igenis létezik, hiszen itt élünk, ez az otthonunk, és mindaddig létezni fog, amíg ezt a teret, ezt a földet belakjuk – hangzott el a Vásárhelyi Forгатag Dumaterében tartott beszélgetésen, ahol Jakab Orsolya moderátor meghívottjaként Péter Ferenc, Tamás Sándor és Bíró Barna Botond, Maros, Kovászna és Hargita megye tanácselnökei osztották meg álláspontjukat többek között arra vonatkozóan, hogy létezik-e Székelyföld, hogy mit is jelent székelynek lenni, de arról is szó esett, hogy miért nem kedvez a jelenlegi geopolitikai helyzet a területi autonómiatörekvéseknek.

Menyhárt Borbála

Kovászna megye tanácsának elnöke, *Tamás Sándor* úgy véli, ha azt mondják, hogy nem létezik, az is jó, ha pedig azt, hogy létezik, az is, a lényeg, hogy beszéljenek róla. És beszélnek is. Hozzátette, a székelység nemcsak legenda, büszkén kijelenthetjük, hogy az első írásos dokumentum a székelyekről 1116-ból való, ahol jó harcossokként említik őket. Azóta eltelt közel ezer esztendő, és a Székelyföld ma is van, a székelyek ma is léteznek – emelte ki.

Maros megye helyzete érdekes, mivel gyakorlatilag Erdély kicsinyített mása, hiszen itt tömbmagyarság és szórvány egyaránt létezik, de olyan részek is vannak, ahol egyáltalán nem élnek magyarok – emelte ki *Péter Ferenc*, a Maros Megyei Tanács elnöke.

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, féláron, mint ha megvásárolná!

Nem mindenkinek hozott örömet az új tanév

Vannak, akik nem akarnak visszatérni az iskolapadba, hasfájásra panaszkodnak, betegséget szimulálnak, hányingerük van, zúzódások jelennek meg rajtuk, étkezési zavarokkal küzdenek – íme néhány intő jel, ami arra utal, hogy gyermekünket bántalmazták „második otthonában”.

5.

Fedezzük fel a repülés varázsát!

Szeptember 27–29. között ismét különleges élményben lehet részünk a Maros megyei Nyáraköszvényesen (Mátrici), hiszen itt szervezik meg Románia legrégebbi és legnagyobb hőlégballon-parádéját, mely immár 18. alkalommal szólítja meg a családokat.

7.

A tarló- és avarégetés veszélyei

Az elmúlt hét végén is sűrű vészhívásokkal terhelték a Maros megyei tűzoltókat. A száraz növényzet égetése mellett vagy épp azok következményeként ingatlanok, virágházak, melléképületek váltak a lángok martalékává.

8.

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Aktuális

Őszi merengő

Kaáli Nagy Botond

Az idei ősz tizenegyedik napja vette kezdetét, véget értek a szabadtéri fesztiválok, lejárt a Forгатag, a múlté már az idei Szféra is. Amely ez évben is az eddigiekhez hasonlatosan jó hangulatú, a kortárs művészeteket szerető sokadalom találkahelyévé alakult, ismét az egykori Predeal vendéglő udvarán, idén is számos programponntal, tevékenységgel várva kicsiket és nagyokat egyaránt. De ennek már vége, és a magamfajta nyárimádó, rossz helyre született tengeri népek szomorúan veszik tudomásul a döglesztő kánikula végnapjait, a beköszönő esők időszakát, az amúgy is páratlanul szép erdélyi táj gyönyörű színeibe váltását, a hamarosan érkező tél iszonyatát a maga mínuszaival, a szükségszerű kabátviseléssel, az olajsáros pocsolóval és a járdákra fagyott köpetekkel, mindezt csak a karácsonyi ünnepkör oldja, aztán kezdődik az egész előlről – egészen a következő nyár ígéretével kecsegtető tavaszig.

Minderre rátromfol a minap kezdődött új tanítási év, amelyet a reggeli és déli dugók sorozata, az órákra egy helyre lehorgonyzó forgalom emel még izletesebbé, a nyári lazulás kávé már a múlté, sietni kell, rohanni, kitenni a kocsit a főúti sávba, hogy engedjen már oda be a kevésbé szamaritánus lelkületű polgártársak sokasága. Balkáni realitásunkban a nagy, magas, reprezentatív modellek itt határozottan előnyt élveznek. Sűrűsödik az időbeosztás, a vakációnak vége, az iskolások és szülei számára a házi feladatok rondítanak bele a napi idillbe, a családi béke törekvéséget a sulis tevékenységekkel kiegészülő gondok is veszélyeztetik.

(Folytatás a 3. oldalon)

CCCCCCCCCCCC

SZEPTEMBER

11., szerda
A Nap kel
6 óra 56 perckor,
lenyugszik
19.41 perckor.
Az év 255. napja,
hátravan 111 nap.

*Isten éltesse!

Ma TEODÓRA,
holnap MÁRIA napja.
MÁRIA: bibliai eredetű női név,
eredeti héber formája (Mirjam) a
görög és latin bibliafordításokban
módosult. Jelentése megfajított,
minden magyarázata vitatott.

IDŐJÁRÁS

Eső várható
Hőmérséklet:
max. 18 °C
min. 14 °C

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2024. szeptember 10.

1 EUR	4,9742
1 USD	4,5050
100 HUF	1,2532
1 g ARANY	362,8761

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGben IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő
hónapra a Népújság szerkesztőségében:
Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám,
2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között,
szombat – vasárnap zárva. Tel. 0728-082-259.

Megyei hírek

A Cserealja park ünnepélyes átadása

Szeptember 14-én, szombaton 17 órától kerül sor a Tudor negyedi Cserealja park megnyitójára, amelyre mindenkit szeretettel várunk. A Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal közleménye szerint az új hely tökéletes minden korosztály számára a kikapcsolódásra, szórakozásra és társasági életre. Az eseményen fellép Póra Zoli és a Stone Hill, a Zurlí csapat gyermekműsorral, valamint a Bucovina együttes. A rendezvény ingyenes mindenki számára.

Csütörtöktől igényelhetők a diákbérletek

A marosvásárhelyi diákok szeptember 12-től, csütörtöktől vehetik át a 2024/2025-ös tanévre szóló ingyenes utazási igazolványt a Mihai Eminescu Művelődési Központban (volt Ifjúsági Ház, Nicolae Grigorescu utca 19. sz.). Szükséges dokumentumok: az új tanévre szóló igazolás az iskolából, amely bizonyítja, hogy az igénylő a tanintézet diákja, 14 év feletti tanulók személyi igazolványának másolata, 14 év alatti tanulók születési anyakönyvi kivonatának másolata és az egyik szülő személyi igazolványának másolata. A bérlét 10 lejbe kerül. A korábbi tanévre kiváltott bérletek szeptember 30-ig érvényesek.

Nótakaláká nehéz sorsú gyerekekért

A Gyergyómedencei Magyaróta Társulat és a marosvásárhelyi Női Akadémia jótékonykálákára hívja a nótakalákat vasárnap, szeptember 15-én 19 órakor Marosvásárhelyre, a Kultúrpalotába. Aki szeretné helyét biztosítani, azt szeretettel várják a Charity Shopba (Forradalom utca 6. szám) szeptember 13-ig 14–18 óra között. A belépés ingyenes, a szervezők kérésére, hogy aki teheti, az a Kultúrpalotába való belépéskor adománnyal járuljon hozzá a kevésbé szerencsés embertársaink megsegítéséhez, és kövesse az előadók nemes gesztusát, akik segítő céllal ajándékba hozzák ezt az előadást. Az adományokból befolyt összeget a város segít program keretén belül nehéz sorsú gyerekek felzárkóztató oktatására fordítja a Divers Egyesület. Énekelnek: Tolnai András, Koós Éva, Marczinka Mária Magdolna, Bajkó Kinga, Vass Annamária, Hajlák Attila-István. Zenél a Gyergyómedencei Magyaróta Társulat zenekara.

Vásár a Színház téren

Szeptember 13-áig, péntekig naponta 9–20 óra között látogatható a helyi termelők vására Marosvásárhelyen, a Színház téren. A vásáron egyebek mellett házi készítésű élelmiszerek, kézműves dísz tárgyak és ékszerek, natúr kozmetikumok kínálatából lehet válogatni.

Metropolisz-piac az Enescu utcában

A metropolisz-övezet termékei legközelebb szeptember 19-én, csütörtökön 10–18 óra között lesznek megvásárolhatók Marosvásárhelyen, ezúttal a George Enescu utcában. Ezen a napon újra lehetőséget biztosítanak arra, hogy a vásárlók közvetlenül a helyi termelőktől szerezzék be a mindennapi élelmiszereket. „Friss zöldségek, gyümölcsök, sajtok, gyümölcslevek, szárított gyümölcsök, méz, friss pékáru, kézműves portékák és sok más termék várja majd az érdeklődőket. Látogassanak el szeptember 19-én eseményünkre, támogassák a metropolisz-övezet termelőit, és élvezzék a friss helyi termékeket!” – áll a Molnár Lajos ügyvezető igazgató felhívásában.

Hírszerkesztő: Szer Pálosy Piroksa

Szászrégenben 75 tűzoltó küzdött a lángokkal Gatter, raktár, műhely és lakóház gyúlt ki

Görgényi gatter

Fotók: ISU

Hétfőn–kedden, 24 óra alatt tíz tűzesethez vonultak ki a Maros megyei hivatásos és önkéntes tűzoltók. Két esetben komoly anyagi károk keletkeztek – Görgényszentimrén gatter, Szászrégenben raktárépület, műhely és lakóház gyúlt meg – nyolc alkalommal pedig száraz növényzet lángjai terjedtek vésszen.

Szeptember 9-én, hétfőn a kora esti órákban a szászrégeni tűzoltókat az önkéntes mentőszolgálat munkatársaival együtt egy görgényszentimrei gattercsarnokban keletkezett tűz miatt riasztották. A lángok mintegy 140 négyzetméteren terjedtek át az épületre és a benne lévő gépekre, berendezésekre, nyersanyagokra stb. A tüzet rövidzárlat okozta.

Ugyanaznap Nyárárdtőn mintegy 12 hektáron tarlótüz pusztított. A gyorsan terjedő lángok miatt fennállt a veszély, hogy a házakra is átterjed a tűz, ezért és a légszennyezés miatt Ro-Alert riasztást küldtek a telefonos applikáció révén a környékbeli lakosoknak.

Ugyancsak hétfőn késő este hatalmas tűz pusztított Szászrégenben: egy raktár, autószerelő műhely és egy la-

kóház is meggyúlt. A marosvásárhelyi tűzoltókat 23 óra körül riasztották a raktárépületben, autószerelő műhelyben és lakóházban keletkezett tűz oltásához. A helyszínen többek között nyolc vízzel és habbal oltó járművet, három tartálykocsit, magashól mentő tartálykocsit, valamint SMURD mentőautókat mozgósítottak. Támogatásként Hargita és Beszterce megyei tűzoltócsapatok is a helyszínre siettek. A tűz mintegy 1500 négyzetméteres területen égett, heves lángokkal, amit kemény beavatkozás árán sikerült eloltani, végül mintegy 2000 négyzetméternyi területet érintett. A tűzben egy fűrészsáruktár (850 négyzetméter az összesen 2100 négyzetméteres területből), egy fa- és lakkfestékraktár (900 négyzetméter az összesen 1350 négyzetméteres területből) és egy lakóház (220 négyzetméter az összesen 670 négyzetméteres területből) érintett. A tűzoltóknak sikerült megmenteniük az épületek jelentős részét, korlátozva a tűz terjedését.

A tűz okát még vizsgálják – tájékoztatott Călușeri Alexandra, a Maros megyei tűzoltóság sajtóképviseelője. (pálosy)

Szászrégen

RENDEZVÉNYEK

70-esek lettek – képzőművészek és zenészek a Bernády Házban

Jubileumi osztálytalálkozó szülte a szeptember 12-i kiállítását és kamarakoncertet. A Marosvásárhelyi Művészeti Líceum 50 éve végzett diákjai döntötték el tavaly, hogy idén, születésük 70. esztendőjében közös tárlaton lépnek a város közönsége elé, a zenész kollégák muzsikával teszik teljesebbé az élményt. A csütörtökön 18 órakor kezdődő eseményen Balázs József, Csegeziné Barabás Irén, File Gyöngyi (Köbölkuti), Nagy Sándor, Nemessányi Gyöngyi (Ördög) és Tóth Ferenc állít ki. Felkérésükre egykori tanáraik közül is csatlakoznak hozzájuk néhányan. Barabás Éva, Hunyadi Mária, Hu-

nyadi László, Kiss Levente műveiből is látható válogatás a kiállításon. A kamarazenei koncert előadói: Kiss Zoltán (mélyhegedű), Mihály András (hegedű), Szabó Árpád (cselló), Szabó Zoltán (cselló). Az eseményt Kiss Levente és Nagy Miklós Kund művészeti író méltatja.

Visszapillantás – Bálint Zsigmond kiállítása

Újra egyéni tárlaton lép közönség elé a Marx József Fotóklub alapító tagja, a Szóts István- és Janovics Jenő-díjas Bálint Zsigmond fotóművész. Visszapillantás című kiállítása szeptember 12-én, csütörtökön 17.30 órakor nyílik meg a marosvásárhelyi Bernády Ház emeleti galériájában. Az erdélyi falvak világát, szokásait, tárgyi és szellemi értékeit, néprajzát tükröző fotóiból összeálló anyag elsősorban a kiállító emberábrázoló erőnyeit mutatja föl. Méltatója Nagy Miklós Kund művészeti író.

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálosy Piroksa, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasag.ro.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. Internet: www.e-nepujasag.ro E-mail: nepujasag@e-nepujasag.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. Nyomda: Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

642357800076

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

A Mol megállapodott az Oroszországból származó kőolaj szállításáról

A Mol csoport megállapodásokat kötött kőolajszállítókkal és csővezeték-üzemeltetővel a kőolaj folyamatos szállításának biztosítására a Barátság kőolajvezetéken Oroszországból, Fehéroroszországon és Ukrajnán keresztül Magyarországra és Szlovákiába – közölte a társaság a tőzsde honlapján hétfőn.

Közölték: a megállapodásokat követően a Mol-csoport az Oroszországból érkező érintett kőolajmennyiségek tulajdonjogát 2024. szeptember 9-i hatállyal a fehérorosz–ukrán határon veszi át.

Az aktualizált szállítási megállapodások és a kőolaj átvéte-

lére vonatkozó új eljárás teljes mértékben megfelelnek az összes vonatkozó szankciónak és rendelkezésnek, beleértve az EU és Ukrajna szankcióit is.

Szabó Gabriel, a Mol-csoport Downstream üzletágának ügyvezető igazgatója a közleményben elmondta: az új megállapodás fenntartható megoldást kínál az Oroszországból érkező kőolaj szállítására a Barátság kőolajvezetéken.

Ezt kiemelkedő eredménynek nevezte, mivel lehetővé teszi, hogy a Mol továbbra is a leghatékonyabb és legmegbízhatóbb kőolaj-feldolgozási technológiát alkalmazza a magyarországi és szlovákiai finomítóknak, és végső soron hozzájárul mindkét ország ellátásbiztonságához. (MTI)

Kiegészül a Központi Választási Iroda a DREPT képviselőjével

A Központi Választási Iroda (BEC) hétfő este tudomásul vette a legfelsőbb bíróságnak azt a döntését, hogy az Igazság és Tisztelet Mindenki Számára Európában Pártnak (DREPT) is joga van delegálni egy képviselőt az intézménybe.

Ennek megfelelően Ionela-Alexandra Bulgaru is tagja lesz a BEC-nek. A választási iroda ugyanakkor elutasította az S.O.S. Románia párt kérését, hogy delegálhasson egy képviselőt az intézménybe.

A szeptember 5-én megalakult BEC a Nemzeti Liberális Párt (PNL), a Szociáldemokrata Párt (PSD), a Románok Egyesüléséért Szövetség (AUR), a Mentsétek Meg Romániát Szövetség (USR) és az RMDSZ képviselőiből állt. A választási iroda elutasította a DREPT kérését, hogy delegálhasson egy képviselőt az intézménybe. Az utóbbi párt megtámadta ezt a döntést, és a legfelsőbb bíróság a javára döntött – tájékoztatott a BEC. A Központi Választási Iroda múlt csütörtökön tartotta alakuló ülését.

Az akkori jegyzőkönyv szerint a testületnek tagja az Országos Választási Hatóság (AEP) elnöke, Toni Greblă, két alelnöke, Vajda Zsombor és Cosmin-Gabriel Popp, a legfelsőbb bíróság öt bíróját, illetve a parlamenti pártok – Szociáldemokrata Párt, Nemzeti Liberális Párt, Mentsétek Meg Romániát Szövetség, RMDSZ, Románok Egyesüléséért Szövetség, Jobboldal Ereje – és a nemzeti kisebbségek frakciójának képviselői.

A BEC csütörtöki közleményében emlékeztetett arra, hogy az AEP és a képviselőház főtítkárnak adatai alapján állították össze azoknak parlamenti pártoknak listáját, amelyek képviselőket jelölhetnek a választási irodába. A képviselőház főtítkára korábbi tájékoztatása szerint 2024. szeptember 2-án 12 parlamenti képviselő jelezte, hogy tagja a Jobboldal Ereje pártnak. Ennek alapján ez az alakulat is jelölhet képviselőt a BEC-be, annak ellenére, hogy nem vett részt a 2020-as parlamenti választásokon. (Agerpres)

Moszkva nem zárkózik el eleve Olaf Scholz „béketervétől”

A Kreml csak a médiából értesült Olaf Scholz német kancellár „béketervéről”, de nem utasít el eleve semmilyen rendezési lehetőséget – jelentette ki Dmitrij Peszkov, az orosz elnök sajtótítkára hétfőn újságíróknak válaszolva.

„Nem utasítunk el előre semmilyen tervet, de meg kell értenünk, hogy miről is van szó” – mondta a szóvivő.

Ugyanakkor hangot adott álláspontjának, miszerint nincsenek meg a valódi előfeltételei az ukrajnai konfliktus békés úton történő rendezésének.

„Különböző nyilatkozatokat hallunk európai országokból, de nem látunk semmilyen nyilatkozatot sem ebben a kérdésben attól az országtól, amely ezt az egész folyamatot vezényli, amely az egész kollektív Nyugatot vezényli” – fogalmazott Peszkov.

A szóvivőt arra reagáltatták, hogy a német kormányfő előző nap a ZDF német közszolgálati televízióknak adott interjújában azt mondta, Berlin továbbra is határozottan támogatja Ukrajnát az Oroszország elleni harcában, de egyúttal hozzátette: a következő békekonferenciába Oroszországot is be kellene vonni. Scholz szerint ebben egyetértés van közte és Volodimir Zelenszkij ukrán elnök között.

Szergej Lavrov, az orosz diplomácia vezetője hétfőn Rijádban, az Öböl Menti Együttműködési Tanács külügyminiszterével tartott találkozója követő sajtótájékoztatóján arra hívta fel a figyelmet, hogy egyetlen, az ukrajnai konfliktus megoldására irányuló kezdeményezés sem érinti az orosz ajkú lakosság jogait „azokon a földeken, amelyeket Zelenszkij a sajtójának tekint”.

„Nem komoly dolog tüzszüneti felhívásokról vitatkozni, és területcserében gondolkodni. Mert, még egyszer mondom, a probléma nem területekről szól, a probléma az emberi jogok-

ról szól, amelyeket a törvényhozás lábbal tiport (Ukrajnában). És ezeket a politikai térben lebegő kezdeményezések egyike sem említi meg konkrétan” – hangsúlyozta Lavrov.

Ismételten ultimátumnak minősítette Zelenszkijnek a konfliktus lezárására vonatkozó feltételeit. A miniszter szerint az ezeket a követeléseket támogató Nyugat nem hajlandó őszinte megállapodásokra a helyzet rendezéséről, ehelyett Oroszország stratégiai vereségét remélik elérni a csatatéren.

Peszkov a sajtónak nyilatkozva, Scholz interjújával kapcsolatban azt is hangsúlyozta egyebek között, hogy az Északi Áramlat gázvezetékek felrobbantását „alaposan ki kell vizsgálni”, és nem szabad megengedni, hogy az érintett országok elhallgassák, hogy mi történt.

A The Wall Street Journal amerikai napilapnak azzal a cikkével kapcsolatban, amely azt állította, hogy Teherán rövid hatótávolságú rakétákat szállít Moszkvának, Peszkov kijelentette: „Nem minden alkalommal felel meg az ilyen jellegű információ a valóságnak”.

Azt is mondta, hogy Oroszország folytatja az Iránnal való együttműködést minden területen, beleértve a legérzékenyebeket is.

Kérdésre válaszolva elmondta, hogy a Kreml egyelőre „nem érdekelt” abban, hogy Vlagyimir Putyin orosz elnök interjút adjon Evan Gershkovichnak, a The Wall Street Journal újságírójának.

„Ahhoz, hogy interjú jöjjön létre a külföldi médiával és valamely konkrét újságíróval, valamilyen alkalomra van szükség. Egyelőre nincs ilyen apropó” – mondta.

Gershkovichot tavaly márciusban kémkedés vádjával tartóztatták le Oroszországban, majd idén júliusban 16 évi szabadságvesztésre ítélték. Augusztus elején fogolycseré keretében szabadult és tért vissza hazájába. (MTI)

Ország – világ

Országszerte esők várhatók csütörtök reggelig

Rossz időre figyelmeztető előrejelzéseket adtak ki a meteorológusok kedden. Az Országos Meteorológiai Szolgálat (ANM) szerint csütörtökön 10 óráig az egész ország területén esős idő várható. Többnyire futó záporokra kell számítani, a lehulló csapadék mennyisége elérheti a 20-30 litert, helyenként meghaladhatja a 40-50 litert négyzetméterenként. Egy másik elsőfokú riasztást viharos időjárás és jelentős mennyiségű csapadék miatt adtak ki a meteorológusok. Ez szerda délután 3 óráig érvényes Munténiában, Dobrudzsában és Moldva déli részében. Az érintett régiókban viharok várhatók. (Agerpres)

Közös látogatást tesz Kijevben a brit és az amerikai külügyminiszter

Közösen látogat Kijevbe a héten David Lammy brit és Antony Blinken amerikai külügyminiszter. Blinken kedden tárgyalt Londonban Lammyval, és az utazás hírét a brit külügyi tárca vezetője jelentette be a találkozó utáni közös sajtóértekezletükön. David Lammy szerint kettejük kijevi látogatása is demonstrálja, hogy London és Washington milyen elkötelezetten támogatja Ukrajnát. (MTI)

A NATO Szolgálati Érdemrendjével tüntették ki Mircea Geoană

Az Észak-atlanti Szerződés Szervezetének szolgálati érdemrendjével tüntették ki kedden a NATO távozó főtítkárhelyettesét, Mircea Geoană. A ceremóniát a NATO brüsszeli székhelyén tartották, a kitüntetés Jens Stoltenberg főtítkár adta át. Beszédében hangsúlyozta, hogy a NATO legmagasabb rangú kitüntetését azok kapják, „akik kötelességükön felül teljesítenek” a szervezetnél végzett munkájuk során, és szerinte Mircea Geoană is ezt tette. Stoltenberg emlékeztetett, hogy Mircea Geoană az első közép- és kelet-európai diplomata, aki az Észak-atlanti Szerződés Szervezetének főtítkárhelyettesi posztját tölti be. Ugyanakkor ez a legmagasabb NATO-tisztség, amelyet a szervezethez a hidegháború után csatlakozott országok képviselője valaha betöltött. (MTI)

Orosz–kínai flottagyakorlat kezdődött a Nagy Péter-öbölben

Közös flottagyakorlatot kezdtek az orosz és a kínai haditengerészet hajói a Nagy Péter-öbölben – közölte kedden az orosz védelmi minisztérium. A Moszkvában kiadott tájékoztatás szerint az orosz Csendes-óceáni Flotta és a Kínai Népi Felszabadító Hadsereg Haditengerészetének egységei a tengeri kommunikáció és a parti gazdasági tevékenység védelmét fogják gyakorolni. Az orosz katonai tárca közölte, hogy az Okean-2024 kódnevű flottagyakorlaton a kínai haditengerészet részéről három hadihajó és egy ellátóhajó vesz részt. (MTI)

Őszi merengő

(Folytatás az 1. oldalról)

Az óraátállítás már csak hab ezen a keserű tortán, a délutáni sötétedés önkéntelenül is előhívja egy-egy nyári vitorlázás önfeledt boldogságának emlékdarabkáit, mialatt teát szürcsölünk begubózva a nappaliba egy jó könyv vagy sorozat társaságában, kint pedig szemerkél a búbánatos istencsapása, és szürkébe öltözik lassan a város. Mondjuk, van varázsa ennek is, azt meg kell hagyni, csak ne tartana több hónapon át.

Szerencsére a közösségi élet, a kulturális lájffellenlét ilyenkor, kezdődnek az évadok, újra kinyitnak a színházak, elkezdik szezonjaikat a filharmóniak, a táncgyűttesek, képzőművészeti és fotótárlatok nyílnak egymás után és egymás ideje alatt, irodalmi estek, ke-rekasztal-beszélgések, slam poetry események követik egymást, újra megszervezik a könyvvásárt és a rövid-filmfesztivált, valamint számos egyéb, alulról építkező kulturális eseményt, minifesztivált szerveznek a különböző civil szervezetek is. Marosvásárhely nem áll rosszul ilyen téren, sőt. Itt tényleg volt, van és lesz ahova menni, ha az ember lányafia nem begubózva szeretné tölteni az estéket hangulatfényekkel selymesített otthonában a sokadik netflixes sorozat fényei között. Nem csak a kocsma vagy a különböző tereken megejtendő esti korzóság között választhat, mint oly sok környékbeli, kisebb településen. És annak is örülhet, hogy ha a korzószt választja, sok mindentől nem kell tartania, ellenében számos európai vagy amerikai nagyvárossal. Aránylag biztonságban van – az elmaradoitságnak is vannak előnyei. És valószínűleg soha nem kell olyan napra ébrednie, mint azoknak, akikre huszonhárom évvel ezelőtt ráomlott a világ egykoron legmagasabb tornyai.

Az ukrán kormányfő szerint jelenleg építő jellegű a párbeszéd Kijev és Budapest között

Jelenleg „építő jellegű”, gyakorlatias párbeszédet folytat Ukrajna Magyarországgal az európai integráció kérdésében – jelentette ki Denisz Smihal ukrán miniszterelnök keddi kijevi sajtótájékoztatóján az Interfax-Ukrajna hírügynökség szerint.

Emlékeztetett arra, hogy ebben a félévben Magyarország

tölti be az EU Tanácsának soros elnöki tisztét, 2025-ben pedig Lengyelországon és Dánián lesz a sor.

„Ma nem látok globális fenyegetést európai integrációs utunkon” – hangoztatta az ukrán miniszterelnök.

Méltatta egyúttal, hogy megnyílt az első ukrán iskola Magyarországon. (MTI)

Székelyföld az otthonunk

(Folytatás az 1. oldalról)

– Székelyföld létezik, hiszen ez az otthonunk, ahol élünk, amiért dolgozunk, ahol nemcsak magunknak próbálunk jövőt biztosítani, hanem az elkövetkező generációknak is. Mindaddig létezni fog és a miénk lesz, amíg ezt a teret, ezt a földet belakjuk. Az elmúlt napokban több programon, beszélgetésen

Tamás Sándor

vettem részt a Vásárhelyi Forgatagon, és a legfelemelőbb az volt, amikor a várban végigsétálva láttam, hogy több tucat gyerekkocsit tologatnak a fiatal szülők. Ha lesz itt elegendő gyerek, ha lesz utód, aki ezt a területet belakja, akkor van és lesz Székelyföld, lesz jövője Székelyföldnek. Nekünk, vezető politikusoknak az a feladatunk, hogy olyan helyet biztosítsunk a székelyföldi családoknak, hogy itt akarjanak családot alapítani. Látva, mennyi család, gyerek, szülő, nagyszülő fordult meg itt a várban, nem kérdés, hogy létezik vagy sem Székelyföld. Igenis létezik! – hangsúlyozta Péter Ferenc.

Bíró Barna Botond, Hargita megye újonnan megválasztott tanácselnöke úgy véli, Székelyföld nem attól létezik vagy sem, mert egyesek kimondják, mások meg tagadják, hanem azért, mert ez egy kulturális tér, és addig létezik, amíg ezt tartalommal meg tudjuk tölteni. – Sajátságos identitással, kulturális hagyományokkal rendelkezünk, és amíg ezeket éltetni tudjuk, addig ezek éltetnek bennünket, székelyeket – adott hangot véleményének.

Mitől székely a székely?

A területi autonómiatörekvés nem egy ördögtől való elképzelés, hiszen az Európai Unió 16 országában régóta működik a területi autonómia valamilyen formája – mutatott rá Tamás Sándor, aki Dél-Tirol példáját hozta fel, amely hasonló történelmi háttérrel rendelkezik, mint Székelyföld. Mint mondta, az autonómia nem az elidegenítésről szól, hanem két fontos szempontot tart szem előtt: egyrészt

Székelyföldön etnikai békét a nemzetársakkal, akikkel itt élünk, másodsorban gazdasági fellendülést. – Azt szeretnénk, hogy békében éljünk, és nagyobb legyen a szelet kenyér – ennyit szeretnénk, semmi mást – hangsúlyozta Tamás Sándor, aki Jakab Orsolya kérdésére, hogy székelynek tartja-e magát, egyszerűen igennel válaszolt. – Az, hogy

igazán nagy társadalmi és gazdasági áttörés Székelyföldön – tette hozzá Bíró Barna Botond.

Péter Ferenc szerint a székely közösségek a legzordabb környezetben is meg kellett élniük, és fenn tudták tartani a családjukat, a közösségüket, talán kétszer-háromszor annyit kellett dolgozzanak, mint egy regáti, egy mezősi vagy olyan területen élő ember, ahol a föld olyan volt, hogy akár kézzel is meg lehetett művelni. De ennek ellenére megmaradtak évszázadokon keresztül, hiszen kitartóan, fáradtságot nem ismerve dolgoztak.

Hasonlóképpen vélekedik Tamás Sándor is, aki szerint a történelem megtanított arra, hogy miként kell a vékony jégen járni, hogy nem csak a főutcat, de a mellékutakat is ismerni kell, mindig az irány a fontos.

Inkább székely, mint magyar?

Jakab Orsolya kérdésére, hogy könnyebb-e ma Romániában székelynek vallani magunkat, mint magyarnak, Bíró Barna Botond rámutatott, nem úgy merül fel a kérdés, hogy vagy-vagy, hanem a kettő

Bíró Barna Botond

kiegészíti egymást. – Mi a magyarságunkat teljes mértékben vállaljuk. Amikor Bukarestben harcolunk, amikor a közösségi jogainkért küzdünk, akkor az erdélyi magyarság jogaiért küzdünk. Ez egy identitás, egy velünk született, minket alakító, minket meghatározó tényező, és nem látom, hogy vagylagos lenne, a kettő kiegészíti egymást – emelte ki.

– A magyar közösség része vagyunk, akárcsak a kárpátaljai, valamint felvidéki magyarok, és az is kell hogy maradjunk – tette hozzá Péter Ferenc. Mint mondta, Maros megyében, ahol egyharmad körül van a magyar lakosság aránya, két dologra kell vigyáznunk, egyrészt, hogy mindig békében éljünk együtt, másrészt pedig, hogy a lemorzsolódást minél inkább megakadályozzuk. Ezért fontosak az oktatási, kulturális intézményeink, az egyházak – világított rá a Maros megyei önkormányzat vezetője.

Péter Ferenc

Fotók: Vásárhelyi Forgatag

A beszélgetésen a három megye vezetői több ízben is az együttműködés jelentőségét hangsúlyozták mind a megyék, mind az egyes nemzetiségek között. Bíró Barna Botond megjegyezte, Hargita megyében 15 százalék a román lakosság aránya, és meggyőződése, hogy az együttműködés terén példaértékű módon nyitottságot és partnerségre való hajlandóságot kell mutatni a román közösség irányába, hiszen csak akkor tudjuk elvárni, hogy ezt Bukarestben irányunkban is megte-

gét, hogy ezt elfogadják. Világos, hogy ez nem lehetséges nemzetközi nyomás, támogatottság nélkül. Ez a három rendkívül fontos dolog szükséges ehhez – hangsúlyozta a Kovászna megyei tanácselnök, aki szerint ugyanakkor azt is látni kell, hogy a világban az utóbbi években hatalmas változások történtek: egyrészt jelentősen felerősödött a terrorizmus és a migráció, másrészt komoly háborúk törtek ki világszinten és térségünkben, amelyek megelőzik a mi, sajátos ügyeinket. – Van reális igényünk, azonban nincs meg az a kontextus, hogy ezt meg lehessen valósítani – tette hozzá. Bíró Barna Botond szerint az autonómiatörekvés egy hosszú folyamat, elindultunk ezen az úton, volt, amikor előre léptünk egyet, volt, amikor visszaszorítottak, de a cél nem változott.

Péter Ferenc kiemelte, ebben a pillanatban közigazgatási szempontból Székelyföld nem létezik. Mi megéljük ezt, tudjuk, hogy van, de a román törvények, a román alkotmány szerint nem létezik külön közigazgatási egységként. Mint mondta, az ország új regionális felosztása napirendre van tűzve, és nagyon fontos számunkra, hogy milyen erőfeszítést fogunk képviselni az elkövetkező időszakban, hogy az új közigazgatási reformban sikerül-e kiharcolni, hogy a székelyföldi megyék közösen alkossanak egy olyan régiót, ahol közigazgatási szempontból is meglesz a szerepünk és az erőnk – hangsúlyozta a tanácselnök, majd hozzátette, a három székelyföldi megye nagyon sokat dolgozott együtt az elmúlt években, főleg kulturális, sport-, illetve különféle rendezvények terén, megpróbáltak mindent megtenni annak érdekében, hogy a Székelyföld, annak értékei minél láthatóbbak legyenek, a térséget turisztikai szempontból is népszerűsítsék, nemcsak az országban, hanem nemzetközi szinten is. – Meg kell tegyünk mindent azért, hogy ne kerüljünk olyan helyzetbe, hogy közigazgatásilag, politikailag ne legyen befolyásunk a közösségünk életére, ami egy rosszul sikerült közigazgatási reform esetén könnyen előfordulhat – hívta fel a figyelmet Péter Ferenc.

Tízen pályáznak parlamenti képviselői és szenátori tisztségre Maros megyéből

Lezárult a Maros megyei RMDSZ-képviselői és szenátori helyekre való jelentkezés. Képviselő- vagy szenátorjelöltnek jelentkezhetett az a személy, aki tagja az RMDSZ-nek, felsőfokú végzettséggel rendelkezik, valamint az elmúlt négy évben nem indult az európai parlamenti, illetve a helyhatósági választásokon más párt, szervezet színeiben.

Alább olvasható azoknak az RMDSZ-tagoknak a névsora, akik az elkövetkező négy évben parlamenti képviselői vagy szenátori tisztségre pályáznak.

Parlamenti képviselő:

1. Barabási Antal Szabolcs

2. Birtalan István Balázs
3. Csép Éva Andrea
4. Fodor Sándor József
5. Kolcsár Anquetil Károly
6. Kovács Mihály Levente
7. Labancs Dávid
8. Vass Levente

Szenátor:

1. Császár Károly Zsolt

2. Novák Levente

A parlamenti jelöltek sorrendjéről szeptember 26-án dönt a Területi Képviselők Tanácsa.

A Maros megyei RMDSZ sajtóirodája

A gazdabarát agrárium a magyar EU-elnökség célja

A magyar EU-elnökség arra összpontosít, hogyan lehet gazdabarát és gazdaközpontú az uniós agrárium – mondta az agrárminiszter kedden Budapesten, az EU-tagállamok agrár- és halászati minisztereinek informális találkozáját megelőzően.

Nagy István szerint mindenképp el kell érni, hogy az EU mezőgazdasága versenyképes, válságálló, fenntartható és tudásalapú legyen.

A tárcavezető bízik abban is, hogy a tagállamok agrárminiszterei irányt tudnak mutatni az Európai Bizottságnak, hatéko-

nyan képviselik a célul kitűzött elveket és szempontokat.

Az agrárminiszter közölte, hogy a keddi találkozó résztvevői több kérdésre is választ kerestek.

Megoldást kell találni a közös agrárpolitika kifizetéseinek egyszerűsítésére, a zöldátmenet kérdéseire, valamint arra, hogyan lehet fenntarthatóbb az EU mezőgazdasága.

Nagy István sürgette a válságkezelési intézkedések egyszerűsítését is, hogy minden tagállam gyorsan és rugalmasan megtérítse a klímaváltozás okozta károkat a gazdáknak. (MTI)

Ekezdődött az iskola – nem mindenkinek hozott örömet az új tanév

Vannak, akik nem akarnak visszatérni az iskolapadba, hasfájásra panaszkodnak, betegséget szimulálnak, hányingerük van, zúzódások jelennek meg rajtuk, étkezési zavarokkal küzdenek – íme néhány intő jel, ami arra utal, hogy gyermekünket bántalmazzák „második otthonában”. Társadalmunkban lassan természetessé vált, hogy az iskolai közösségekben számos visszaélés és bántalmazás történik. A bullying ma már egy olyan szó, kifejezés, amelyet mindenki ismer.

Tasnády Ádám

Akaratlanul is visszaemlékszem saját történetemre. Pontosán tudom, milyen egy olyan közösséghez tartozni, amely arra esküdött fel, hogy minden iskolánapot pokollá teszi. Ennek már lassan 15 éve, akkoriban még szőnyeg alá seprtek az ilyen és ehhez hasonló szituációkat, egyszerű konfliktusként ke-

zelték, néha pedig egy-egy fekete ponttal el volt intézve a dolog. Csakhogy azóta minden megváltozott. Ma már van ezekre a helyzetekre szavunk: bullying – és mi tagadás, a mai generáció rendkívül tisztában van ennek a jelentésével.

Hogy pontosan mit is jelent az iskolai bántalmazás, mit tehetünk áldozatként vagy szemtanúként, milyen szerepe van ezekben a hely-

zetekben a szülőknek és tanároknak, Kertész Alpár gyermekpszichológus nyilatkozott lapunknak.

– *Mit nevezünk iskolai bántalmazásnak, illetve hol van a határ?*

– Négy típusú fontosabb bántalmazást ismerünk. Az első a fizikai – pofon, lökdösődés stb. –, minden, ami fizikai sérülést okozhat. A második a verbális, ami talán mélyebb nyomokat hagy az emberben, főleg gyerekkorban, mint a fizikai agresszió. Ilyen a csúfolódás, a gúnyolódás, a kinevetés. Ehhez társul a szociális bántalmazás, amely során egy csapat megaláz és kiközösít egy személyt. A legmodernebb bántalmazási forma a cyberbullying, va-

Kertész Alpár

gyis az internetes bántalmazás, hiszen a legkisebbektől a legnagyobbakig rengetegen aktívnak különböző szociális felületeken. Hogy melyik a leggyakoribb? Praxisom során naponta találkozom mindegyik típussal, főleg gyerekek esetében.

– *Mi a bántalmazott gyerekek legfőbb ismérve?*

– A jelek nyilvánvalóak, a szülő azt észleli, hogy megváltozott a gyerek viselkedése: magába fordul, holott azelőtt a vidámság jellemezte, titokzatos, pedig máskor kommunikatív volt, és mindent elmondott, lóg, romlik a tanulási eredménye, nem pihen, alvászavarral küzd, kerüli az iskolát, betegséget szimulál. A fizikai ismérvek mellett tehát megjelennek a pszichoszomatikus tünetek is.

– *Mi az indítatója a bántalmazó személynek? Hol tanulja meg az ember bántani a társát?*

– Az agresszív viselkedési forma egy úgynevezett kompenzációs folyamatból eredeztethető. Az emberi természet egyik alappillére, hogy vezető szerepet akar betölteni, hata-

lomra vágyik. Az első hely, ahol az agresszív viselkedést példaként megörököljük, nem más, mint a család: gyereket otthon elnyomják, elhanyagolják. Az ajtón kívül szinte azonnal kompenzál, az otthoni mintára hatalmat gyakorol társai felett, hogy ő legyen az, aki elnyom valakit. Lehet, otthon bántalmazzák és nagyon szigorúak a szülők, mindentől eltiltják – ez a gyerek a szabadságában kompenzál, és hatalmat érezhet más felett. Hiszen ezt látja otthon. Hatalomvesztés és kompenzálás, kontroll és szabadság – ez a bántalmazás „mérlege”.

– *Mit tud tenni a környezete a bántalmazóval szemben?*

– A szülő feladata az, hogy észrevegye a hirtelen jött változásokat. A szülő ismeri legjobban a gyermekét. Az ő feladata felkeresni az osztályfőnököt, hogy megtudja, minden rendben van-e a csemetéjével, nem vett-e észre a pedagógus is valami furcsát. Ez voltaképpen nyomozás, hiszen a bántalmazott gyerekek többsége félelemben él, és nem merik egyedül felvállalni a problémát. Segíteni kell nekik abban, hogy megszólaljanak.

– *Mi a helyzet akkor, ha kiderül, az én gyermekem az agresszor, a bántalmazó?*

– A tanár és diák feladata jelezni ezt a problémát. A szemtanúknak ilyen esetben rendkívül nagy felelősségük van, hiszen hallgatásukkal tovább éltetik az agressziót, míg őszinteségükkel leállítják a folyamatot. A bántalmazó gyermeket szembesíteni kell azzal, hogy amit tesz, nem helyes, fájdalmat okoz a társának. Érdemes szakembert felkeresni, aki segít. A szülőknek ajánlatos nem elfogultnak lenniük gyermekükkel – nem tudhatják, hogy mit hoz ki az iskola és a közösség belőle.

Illusztráció.

Fotó: Nagy Tibor

A hirtelen lehulló félhomályban nehezen lehetett kivenni az idősödő férfi sovány arcának vonásait. Kicsit karikatúra-szerűnek tűnt az egész megjelenése a félre-csapott simléderes sapkától a kopott farmeringen át a kitaposott sportcipőig, a hatalmas bevásárlószekérről nem is beszélve, ami vele együtt várakozott a buszmegállóra rátelepedő szürkületben. Szerencsémre ő kezdeményezte a beszélgetést – ez számomra történetgyűjtés közben mindig hatalmas segítség –, elnézést és tüzet kért. Mondtam neki, hogy nem dohányzom, nincs nálam gyújtó, sem gyufa, aztán gyorsan megkérdeztem, hányas buszra vár.

– Nem is tudom, nekem most olyan mindegy – válaszolta rekedtes hangján az idegen. – Ügyis csak reggelre kell megérkezniem.

– Hova? – kíváncsiskodtam tovább.

– A „nagy” kórházba kivizsgálásra. Tudja, oda, amelyik a November 7. végén van.

– De miért indult el már most? Nem vásárhelyi? – fűttem tovább a kérdések sorát.

– Születésileg nem, de mióta az eszemet tudom, itt élek – hunyorgott bele a férfi az esti világba, mint aki gondolatban éppen cigarettára gyújt. – Brassóban hozott a világra édesanyám, de még két éves sem voltam, amikor hazajött ide, a szüleihez, mert elege lett a részeges apám veréseiből. Az volt a fater vesszőparipája, hogy nem az övé vagyok, mert egyáltalán nem hasonlítok rá a fekete hajammal, ezért durváskodott folyton anyámmal, és persze engem sem szeretett. Az aranyzóke hajú nővérem nagyon apás volt, őt nem is bántotta soha az öreg, így ő Brassóban maradt. Engem nagyanyámék neveltek fel, mert édesanyám éjjel-nappal dolgozott. Áldott jó asszony volt, a lelkét is kitette, hogy nekem mindenem meglegyen. Csak sokat stresszelt szegény a legapóbb

problémák miatt is, el is vitte ötvenéves kora előtt a gyomorrák. Én nem örököltém az aggodó természetét, nem is volt baj az egészségemmel 45 éves koromig.

– Akkor mi történt? – szólaltam meg újra.

– Én is gyakran kezdtem fájtatni a gyomrom, főleg, amikor hosszabb ideig nem ettem. Egy autósóban dolgoztam akkoriban, sok volt a meló, így az ebédszünet elmaradt, vagy legalábbis eltolódott. De nem ez volt az egyetlen baj, otthon az asszonnyal is meggyűlt a bajom. Alig estem be este a lakásba, máris bennem lakott. Soha semmivel sem volt megelégedve, fünek-fának hangoztatta, hogy én vagyok a világ leglustább embere, és még iszom is keményen. Nem tagadom, munka után felhőrpintettem a részemet a közeli bárban a kollégákkal – egy korsó sört és egy fél deci konyakot –, de attól még nem lettem alkoholistá. A feleségem circusait azonban csak félrészegen lehetett elviselni, így idővel tényleg többet ittam a volámban. Akkoriban, amikor hazamentem, feküdtem is le, vacsora sem kellett, csak csend, hogy aludhassak. Nem tagadom, sőt biztos vagyok benne, hogy ez az életmód kezdte ki az egészségemet. Amikor gyomorfekéllyel diagnosztizáltak, a feleségem a kórházba ordította, hogy mindig is igaza volt, iszákos disznó vagyok, és el akar válni, de inget-gatyát sem hagy rajtam, annyit fogok fizetni neki az elszenvedett éveikért. Na már most, kérem szépen – nézett farkasszemet beszélgetőtársam az egyre növekvő sötéttel –, a lakás, ahol „csekély” 14 évig elviseltük

A leglustább férfi álma

Hétköznapi történet

– Nagy Székely Ildikó –

egy mást az asszonnyal, a nagyszüleimé volt. Igaz, hogy amikor megnősültem, nagyanyám még élt, és mivel együtt laktunk vele, a feleségem négy évig ápolta. De ez sem jogszerűtlen volt arra, hogy mindenből kiforgasson, ráadásul éppen akkor, amikor a legsérülékenyebb voltam. De hogy még ennyi se legyen elég nekem, nagyanyám halála után a brassói nővérem is feltűnt a semiből, és követelte a részét. Addig csak hébe-hóba beszélünk interneten, személyesen nem is tudom, mióta nem találkoztunk, még az esküvőmre sem jött el.

Elég az hozzá, hogy a szép háromszobás lakásunkat muszáj volt eladni, és az összeg háromfelé oszlott. Az én részem talán elég lett volna arra, hogy bankhitellel kiegészítve vegyek magamnak egy garzont, de akkoriban ez a legkevésbé sem érdekelt. Otthagytam az autósót, és elkezdtem tervezgetni az új életem. Semmi másra nem vágytam, csak arra, hogy kiszabaduljak az itthoni szennyből, és más helyen próbáljam meg jobban érezni magam. Édesanyám egyik unokatestvére Budapesten élt, vele vettem fel a kapcsolatot, és kértem, hogy ha tud, szerezzen nekem kint valami munkát és albertet. A rokonom teljesítette is a kérésemet, egy gyorsítékban kaptam mosogatói állást, egy kis garzon is került számomra, még hozzá a munkahelyemhez közel. A lakás árából nekem maradt, szabadon a rendelkezésemre álló összeg azonban elvette az eszem, semmi kedvem sem volt reggeltől estig robotolni az étkezdében, így két hét múlva felmondtam. Belevettem

magam a pesti éjszakába, másfél-két hónap után mást sem tettem, csak szórakoztam és aludtam. Ennyi idő kellett ahhoz, hogy a pénzből semmi sem maradjon, így aztán egyszer csak ott álltam a magyar fővárosban csekély 1000 forinttal a zsebemben. A pesti rokon, persze, megtudta, hogy nem becsültem meg a munkát, amit szerzett nekem, így hiába próbáltam tőle segítséget kérni. Nem volt más megoldás, haza kellett jönnöm, de még a buszjegyre is egy volt munkatársam küldött pénzt. A továbbiakban is ő segített, megengedte, hogy meghúzzam magam a hétvégi házában, ami szerencsémre a városban van, nem túl messze innen, az erdő szélén. Azóta is ott lakom. Időközben, szintén a volt kollégám közbenjárásával, sikerült elintéznem, hogy betegnyugdíjazzanak. Most pedig jelentkeztem erre a kivizsgálásra, mert nagyon nem vagyok jól az utóbbi időben. Holnap hajnalban be is fektetnek, és a reggelit is megkapom, meg utána az ebédet és a vacsorát. Remélem, hogy egy ideig ott maradhatok, hogy végre más gondoskodjon a napi kenyeremről, ne mindig csak én.

– De továbbra sem értem, miért kellett már most elindulnia – vettem közbe.

– Olyan ez nekem, mint egy gyereknek a nyaralás, nem győzőm kívánni. Gondoltam, jobban eltelik itt az idő, mint az erdőszéli otthonomban. Ha elszibbad a lábam, járok egyet, aztán bóbiskolok egy kicsit itt, a padon. Amikor pedig virradatkor elindulnak a buszok, valamelyikre felülök. A sofőr majd megmondja, hol szálljak le, mert én már régóta nem utaztam az itteni járatokon. Csak már ott lennék – rándult széles mosolyba a sovány arc. Körülöttünk csak pár lámpa égett, a férfi szeme azonban úgy világitott ebben a pillanatban, mint titokban meggyújtott, örökdió vagyó mécsesek.

Szerkesztette: Benedek István

Hétfőtől ismét jegyezhetőek Tezaur államkötvények

Szeptember 9-étől, hétfőtől ismét jegyezhetőek a Tezaur program keretében kibocsátott lakossági állampapírok – közölte a pénzügyminisztérium.

Az 1, 3 és 5 éves futamidejű kötvények 5,8, 6,6, illetve 7 százalékos kamatoznak.

A tárca szerint az év eleje óta több mint 242.000 személy fektetett be több mint 10,5 milliárd lejt állami kötvényekre.

Az állampapírok online megvásárlására szeptember 9. és október 3. között van lehetőségük azoknak a magánszemélyeknek, akik regisztráltak az országos adóhatóság (ANAF) Privát Virtuális Tér (SPV – Spațiu Privat Virtual) platformján. Emellett megvásárolhatóak az államkincstár fiókjainál szeptember 9. és október 4. között, továbbá szeptember 9. és október 3. között a városi, illetve szeptember 9. és október 2. között a vidéki postahivatalokban.

A kötvények évente kiszámított

kamatát a kibocsátási tájékoztatóban rögzített formában fizetik. Az értékpapírok átruházhatóak, és a futamidő lejártá előtt is bármikor visszaválthatók.

A kötvényeket olyan román állampolgárságú személyek jegyezhetik, akik a vásárlás időpontjában betöltötték a 18 évet. A lakossági állampapírokból származó jövedelem nem adóköteles – emlékeztetett a pénzügyminisztérium.

A pénzügyminisztérium emellett újabb kötvényeket bocsátott ki a Fidelis program keretében, amelyben a véradók kedvezményes feltételek mellett juthatnak hozzá az államkötvényekhez. A véradók által megvásárolható egyéves futamidejű kötvények 6,8 százalékos kamatoznak. További előny a véradók számára, hogy esetükben az 5000 lejes alsó felvásárlási küszöb 500 lejre csökken. A Fidelis program keretében kibocsátott állampapírok szeptember 8. és 20. között vásárolhatóak meg. (Agerpres)

Hatalmas az eltérés az ingatlanárakban

Mikor éri meg lakásba fektetni?

Nagy-Bodó Szilárd

A legtöbb esetben egy embernek a legértékesebb vagyontárgya a lakása. Az ingatlanok ára nagymértékben eltér, annak függvényében, hogy melyik városban található. Míg Bukarestben 1800 euró körül van egy beépített négyzetméter ára, addig Brassóban 2000 euró, és az országos átlag Kolozsvár viszi, ahol mintegy 2700 eurót kérnek el az ingatlanok négyzetméteréért. A nagyvárosokban drágábbak az ingatlanok, hiszen ezeken a településeken fejlettebb a gazdaság, és több a lehetőség, mondta Radu Ádám, a Dixiflor ingatlanügynökség tulajdonos-igazgatója, aki hozzátette, hogy Marosvásárhelyen 1600 euró körüli négyzetméterenkénti árral lehet számolni. A marosvásárhelyi árak kapcsán Radu Ádám megjegyezte, hogy Kolozsvár közelsége is emel az árakon, hiszen az autópályának köszönhetően immár va-

lamivel több mint egy óra alatt ott lehet lenni a kincses városban. Viszont azzal is tisztában kell lenni, hogy a kolozsvári ingatlanok túlárakoztak, ez részben az IT-szektorban tapasztalható nagy fizetéseknek is az eredménye.

Természetesen az ingatlanok árát nemcsak az határozza meg, hogy melyik városban található, hanem az is, hogy az adott településen milyen zónában helyezkednek el. A legdrágábbak minden esetben a főtérhez, központhoz közel esők. Továbbá az is meghatározza az ár mértékét, hogy új vagy régebbi építésű a lakás, emelte ki a Dixiflor vezetője. A tömbházlakásokat lehet a leghamarabb értékesíteni, ezek iránt a legnagyobb a kereslet, a második helyen a magánházak állnak tésztünkben. Ha piaci áron van megkérve egy ingatlan, azt könnyen és gyorsan lehet értékesíteni, mondta Radu Ádám.

Korosztály tekintetében a legak-

tívabbnak a 35 és 50 év közötti személyek számítanak, ők vesznek vagy adnak el ingatlant a legnagyobb arányban. Az a jelenség is megfigyelhető, hogy többen adják el az ingatlanjaikat azért, hogy egy nagyobbra költözzenek, esetleg tömbházból magánháza, illetve sokan az örökölt ingatlanjukat értékesítik.

Tisztában kell lenni azzal, hogy az ingatlanok ára hosszú távon felfele megy. Léteznek ingatlanciklusok, egy ilyen ciklus hozzávetőlegesen 18 év, ez idő alatt folyamatosan felfelé kúsznak az árak, aztán történik egy korrekció, ahogy 2008-ban is, a gazdasági válság idején, amikor az árak elkezdtek esni, egészen 2014-ig, azt követően ismét emelkedésnek indultak, mutatott rá Radu Ádám, hozzátéve, hogy aki legalább tíz évre szeretne ingatlant vásárolni, annak kifizetődő, nyereséges üzlet lesz, mert hosszú távon felfele mennek az árak.

Fotó: Nagy Tibor

Mario Draghi: Európa „egzisztenciális kihívás” előtt áll a termelékenység növelése terén

Az EU veszélyesen le van maradva gazdasági riválisa, az Egyesült Államok mögött, és a létfontosságú beruházások finanszírozására új, közös hitelfelvételt kellene igénybe vennie – áll a hétfőn közzétett, Mario Draghi, az Európai Központi Bank korábbi igazgatója által készített, az európai versenyképesség jövőjéről szóló jelentésben, amely „egzisztenciális kihívásnak” nevezte a termelékenység fokozását.

A jelentést, amelynek elkészítésére Ursula Von der Leyen, az Európai Bizottság elnöke kérte fel az olasz szakértőt, hétfőn mutatták be Brüsszelben az Európai Bizottság sajtótájékoztatóján.

Mario Draghi a sajtótájékoztatón elmondta: új „közös adósságinstrumentumokat kell kibocsátani, amelyeket olyan közös beruházási projektek finanszírozására kell felhasználni, amelyek növelik az EU gazdasági teljesítményét, versenyképességét és biztonságát”.

„A hidegháború óta most először kell valóban féltelnünk az önfenntartásunkat, és a kihívásokra adott egységes válasz soha nem

volt még ilyen sürgető” – mondta. Draghi szerint a közös hitelek felvétele csak akkor lehetséges, ha „a politikai és intézményi feltételek teljesülnek”. A másik megoldás véleménye szerint a magántőke hatékonyabb mobilizálása lenne az EU-ban, és előrelépést szorgalmazott az EU „tőkepiaci uniója” létrehozásának régóta húzódo folyamatában.

Arra is felhívta a figyelmet, hogy az Európai Uniónak sokkal összehangoltabb iparpolitikára, gyorsabb döntésekre és masszív beruházásokra van szüksége, ha gazdaságilag lépést akar tartani az Egyesült Államokkal és Kínával. „Európa a világ legnyitottabb gazdasága, így amikor a partnereink nem a szabályok szerint játszanak, akkor még inkább sebezhetőbb, mint mások” – mutatott rá.

Draghi szerint az EU-nak évente 750-800 milliárd euró további beruházásokra van szüksége.

A jelentés taglalja, hogy az európai gazdaság növekedésének lassulása évek óta aggodalomra ad okot.

„A különböző mérőszámok alapján a GDP tekintetében nagy szakadék tátong az EU és az Egyesült Államok között, amit elsősorban a termelékenység növekedésének erőtelje-

sebb lassulása okoz Európában” – olvasható a jelentésben. A dokumentum arra is felhívja a figyelmet, hogy az uniós vállalatoknak egyszerűen kell szembenézniük a külföldről érkező nagyobb versennyel és a tengerentúli piacokhoz való nehezebb hozzáféréssel.

A jelentés szerint az uniós országok már reagáltak az új kihívásokra, azonban hatékonyságukat korlátozza a koordináció hiánya. „Az egyes országok eltérő támogatási szintjei megzavarták az elegendő piacot, a széttagoltság korlátozta a globális szintű versenyhez szükséges méreteket, az EU döntéshozatali folyamata pedig bonyolult és lassú volt. Az EU-nak hatékony szakpolitikai koordinációt kell biztosítania a közös célok eléréséhez, és a meglévő irányítási eljárásokat olyan módon kell felhasználni, hogy azok a tagállamok, amelyek gyorsabban akarnak lépni, ezt megtehesék” – olvasható az elemzésben.

A jelentés azt is javasolja, hogy a tagállamok minősített többségi szavazását terjesszék ki több területre, és végső megoldásként a hasonlóan gondolkodó tagországok számára engedélyezzék, hogy egyes projektek esetében egyedül döntsenek.

Ursula Von der Leyen, az Európai Bizottság elnöke a sajtótájékoztatóon elmondta: Európa versenyképessége jövőjének az EU cselekvésének középpontjában kell állnia. A hosszú távú versenyképesség biztosításának egyetlen módja, ha a fosszilis tüzelőanyagoktól a tiszta, versenyképes és körforgásos gazdaság felé fordul Európa, továbbá a versenyképesség érdekében tett erőfeszítéseknek együtt kell járniuk az európai jólétének növelésével – hangoztatta.

Kiemelte, hogy támogatni kell az európai ipart, hogy az innováció révén szén-dioxidmentessé váljon, ami később előnyre válik majd a globális versenyben. Csökkenteni kell az energiaárakat; mozgósítani kell az állami és magánberuházásokat; javítani kell az üzleti környezetet és csökkenteni kell a felesleges bürokráciát – tette hozzá.

Hangsúlyozta emellett, hogy fokozni kell a készségekbe történő beruházásokat, hogy minél több olyan ember kerüljön be a munkaerőpiacra, aki rendelkezik a tiszta és digitális átálláshoz szükséges készségekkel. (MTI)

Paralimpia Párizsban

Dr. Ábrám Zoltán

A korlátozások, a hátrányos helyzetük ellenére a fogyatékosokkal élőknek éppen úgy joguk van a sportoláshoz, mint a makkegészségeseknek. Csak hogy ők a fogyatékosuk típusa figyelembevételével, a részletesen leegyezett kategória alapján versenyeznek. Meglehetősen jóval kevesebben, szűkebb versenyen, mint egészséges társaik, miközben számukra sajátos szabályok, kihívások, körülmények, lehetőségek léteznek. Sőt, sajátos sportágak is, mint a nemlátók számára a csörgőlabda, vagy az értelmi fogyatékosok igényeire igazított golyóspont, a bocsa (bocsa). A kerekesszékesek teniszmérkőzésén alacsonyabban van a háló, és kettőt pattanhat a labda. A mozgássérült úszók rajtja eltér a többiekétől, míg a vak úszók olyan „csapot” viselnek, amely előre jelzi a medence végén a fordulás szükségességét. A teljes vagy részleges látásukat elveszítettek számára létezik foci is, egyformán bekötött szemmel. A meg-

szokottnál több kategóriában indulnak az úszók vagy asztaliteniszezők, hogy csak néhány sportágat említsek. Mert nemcsak férfi vagy női, egyéni vagy páros pingpong létezik, hanem egyesek kerekesszékekkel játszanak, mások ép lábbal és sérült kézzel, vagy látszólag egészségesen, mégis idegi vagy egyéb károsodással. A mozgássérült futók is lehetnek műlábasak rövid távon, vagy kerekesszékesek hosszabb távokon. Kerekesszékekben, saját lábán vagy műlábon állva, a fogyatékosokkal élő sportolóknak is kijár a pódium, a nyakba akasztott érem, a virágcsokor, a zászlóbontás és a himnusz elnéklése. Az orvostudomány és a technika vívmányai, az orvosi gyógy- és segédeszközök gyártása már olyan előrehaladott helyzetben van, hogy egy komoly protézissel már-már olyan eredmény érhető el, mint az ép és egészséges sportolónál. Érdekesképpen említésre méltó, hogy a nemlátók futásánál – egyedüli kivételként – nemcsak a nyertes sportoló nyakába akasztanak aranyérmeket, hanem az ered-

ményhez nélkülözhetetlen vakvezető is világbajnokká, paralimpiai bajnokká válik. Veni, vidi, vici!

A fogyatékosokkal élők számára megrendezett legelső nagyszabású sporteseménynek 1960-ban az első paralimpiai játékok, a Rómában megrendezett mozgássérültek olimpiája bizonyult. A paralimpia elnevezés az angol paraplegic (bénult) és az olimpia szavak összevonásából származik. 1976-tól a paralimpián a paraplegiás sportolók mellett látássérült és amputált versenyzők is részt vehettek. 1988 óta az a gyakorlat, hogy a nyári paralimpiai játékok az olimpia helyszínén, annak befejezése után néhány hétre kerülnek sorra. A nyári játékok mellett 1976-tól rendszeresen megszervezik a téli paralimpiai játékokat is, helyszínük 1992-től megegyezik a téli olimpiáéval. Külön sportesemény a sikertlimpia, valamint az értelmi fogyatékos sportolók számára rendezett speciális olimpia.

2024-ben Párizs nyújtott otthont az olimpiának és a paralimpiai játékoknak, az egészséges és a fogyatékosokkal élő sportolók számára rendezett legmagasabb szintű sporteseménynek. Néhány héttel ezelőtt a párizsi olimpia nyerteséről érkeztem, most a frissen befejeződött paralimpia kapcsán vonnék le néhány következtetést. Az olimpiát az Amerikai Egyesült Államok nyerte meg, majd Kína következett, bár összességében a közös uralkodóval rendelkező Brit Nemzetközösség teljesített a legjobban. A paralimpia főlénysége kínai elsőbbséget hozott. A második helyezett Nagy-Britannia az öt követő Egyesült Államokkal közösen is kevesebb aranyat szerzett, mint Kína egymagában, amelyhez képest Nagy-Britannia, Ausztrália, Új-Zéland és Kanada összesen kevesebb érmet nyert. Negyedik – az olimpián is fantasztikusan teljesítő – Hollandia lett 27 aranyéremmel, egymillió lakosára jutó több mint három érmmel. Ötödik helyeztéként (érmei számát illetően negyedik) Brazília nyújtott kiemelkedő példát a fogyatékosokkal élő sportolók eredményessége terén, amihez nyilván szükséges, hogy odahaza megfelelő körülménye-

ket és lehetőségeket biztosítsanak számukra.

Az első tízbe „csak” öt európai ország került, tehát megszűnni látszik Európa hegemoniája a sportban (is). Nagy-Britannia és Hollandia mellett szintén nagyszerűen teljesített Olaszország, Ukrajna (!) és a szervező Franciaország, amely nemcsak a nyári olimpiák, hanem a paralimpiák történetében is a legnagyobb sikerét érte el; ráadásul a közönség buzdítása is kiemelkedő volt. Számomra váratlanul kitűnő eredményeket ért el Üzbegisztán, Irán, Svájc, Kolumbia és Belgium. Magyarország (5 arany, 6 ezüst, 4 bronz) 26. lett az éremtáblázaton, és büszke lehet a teljesítményére. A nagyságában, népességében többszörösen kisebb Magyarország ezúttal a kelet-közép-európai térségben lemaradt Lengyelországhoz képest, de a paralimpiai éremtáblázaton nagyságrendekkel megelőzte a 61–64. helyezett Romániát. Amelynek a helyezése kettős érzéseket és következtetéseket von maga után. Másodszor húzták el a paralimpiák történetében a román himnusz – először Novák Eduárdnak –, és minden harmadik romániai sportoló (hatból kettő) érmmel térhetett haza, ugyanakkor az alacsony számok nem adhatnak okot büszkeségre, és nem annak a jelei, hogy a fogyatékosokkal élők kedvező sportolási lehetőségeket élveznének idehaza. Ennek kézzelfogható bizonyítéka, hogy a szatmári születésű Osváth Richárd magyar színekben indult negyedik paralimpiáján is, ahonnan kivételesen érem nélkül, „csak” ötödik hellyel térhetett haza. Nem Szatmárra, hanem Debrecenbe.

A különböző, gyakran halmozott hátrányokkal küzdő fogyatékosok helyzetét, támogatottságát, társadalmi megítélését jelentős mértékben meghatározzák a sportolási lehetőségeik. A parasportra irányuló figyelem általában összhangban van a fogyatékosokkal élőkhöz kapcsolódó támogatottsággal. Úgy tűnik, mifelénk még jelentős kihívást jelent a mentalitás megváltoztatása, miközben a jövő kihívása marad a fogyatékosokkal élő eredményeinek elismerése és elismertetése, kiemelten a sport területén is.

Fedezzük fel a repülés varázsát a 18. hőlégballon-parádén!

Szeptember 27–29. között ismét különleges élményben lehet részünk a Maros megyei Nyárádköszvényesen (Mátrici), hiszen itt szervezik meg Románia legrégebbi és legnagyobb hőlégballon-parádéját, mely immár 18. alkalommal szólítja meg a családokat.

Repüljünk a felhők között!

A hőlégballon-parádé fő attrakciója a repülés élménye, amelyre többféleképpen is lehetőség nyílik:

- Sétarepülés hőlégballonnal: a sétarepülés során a magasból csodálhatjuk meg a festői őszi tájat. A sétarepülés ára 800 lej/fő, amely-

ből 300 lej előlegként kell befizetni online, a fennmaradó összeget pedig a helyszínen, készpénzben.

- Függeszkedő repülés: a függeszkedő repülés ideális választás azok számára, akik először próbálnák ki ezt a sportot. Ebben az esetben a ballon csak felemelkedik egy meghatározott magasságra, anélkül, hogy szabadon repülne.

Az időjárás jelentősége • Miért fontos a regisztráció?

A hőlégballonos repülés egy különleges sport, amely nagymértékben függ az időjárástól. A szél, a hőmérséklet és a légköri viszonyok mind befolyásolják, hogy a ballonok biztonságosan fel tudnak-e szállni. A sikeres felszállás feltételei: enyhe szél, amely segíti a ballon irányítását, de nem veszélyezteti a stabilitást, valamint mérsékelt hőmérséklet, amely biztosítja a hőlégballon megfelelő működését. Mindezek mellett fontos a ballon terhelhetősége is, hiszen minden ballon csak egy bizonyos súlyig képes repülni. Ezért van szükség az előzetes regisztrációra és a repülések időzítésének pontos megtervezésére.

A hőlégballon-parádé három napja alatt hat időpontban lehet sétarepülni, pontos időpontokat a regisztráció során választhatnak az érdeklődők.

Jegyek és programok • Élmények földön és levegőben

A rendezvényre nem csak azoknak érdemes ellátogatniuk, akik repülni szeretnének: a földről nézve is lenyűgöző, ahogyan egyszerre több színes ballon a magasba emelkedik. A látvány mellett azonban számos szórakoztató programmal várjuk a látogatókat.

Jegyvásárlás

Fesztiválbérlet: 40 lej
Napijegy – péntek: 15 lej
Napijegy – szombat vagy vasárnap: 25 lej
A parkolásra külön jegyet szükséges váltani, amely egyszeri belépést biztosít a gépjármű számára.

Szombati programok – 2024. szeptember 28.

A szombati program délben kezdődik a kulturális rendezvényekkel. 13 órától a Bekecs Néptáncgyűttes lép színpadra. Ezt követően, 14 órától a humoré a főszerep, Mister Nicu szórakoztatja a nézőket interaktív, humoros előadással, amely minden bizonnal mosolyt csal majd a gyerekek arcára. Délután 4 órától a Kőszínház társulata mutatja be a közismert népmesén alapuló Kőleves című zenés játékot.

Az esti programokban a zene kedvelői is megtalálják a számításukat. 19 és 20.15 között Románia egyik legismertebb rockzenekara, a Compact lép színpadra. A több mint 40 éves múltra visszatekintő zenekar olyan ikonikus dalokkal vált híressé, mint a Fata din vis és a Cântec pentru prieteni.

Az este fénypontjaként pedig 21 órától a magyar rockzene két kiemelkedő alakja, Rudán Joe és Varga Miklós ad különleges koncertet. Rudán Joe a Pokolgép egykori énekese, a P. Mobil és a Dinamit zenekar tagja, míg Varga Miklós az István, a király című rockopera ikonikus címszereplője.

Vasárnapi programok – szeptember 29.

A vasárnap is bővelkedik izgalmas programokban. 14.15 órától a gyermekeké a színpad, amikor a Krampusz, azaz Kádár Zoltán János tart vidám, interaktív előadást, amelyben a legkisebbek is aktívan részt vehetnek.

Délután a gyerekek és családok számára különleges zenés gyermekműsorral készül a Trupa Marili, amely 17.30 és 18.30 óra között szórakoztatja a közönséget.

18.30 és 19.30 óra között a román indie folk színtér kiemelkedő formációja, a Mano & Gregor lép színpadra. A zenekar a folkzene egyszerűségét és tisztaságát ötvözi modern hangzással. Ismertebb daluk, a Warm freeze egy román–magyar szerelmi történetet dolgoz fel, a két kultúra együttélését szimbolizálva.

A hőlégballon-parádé méltó zárásaként, 20 órától a Slágerebbje lép színpadra, ismert és közkedvelt dallamokkal szórakoztatva a közönséget.

Ne hagyj ki Románia legnagyobb hőlégballon-parádéját szeptember 27–29. között Nyárádköszvényesen!

Csatlakozz az eseményhez a Facebookon: 18. Hőlégballon Parádé.

Közönségszolgálat

Szerkesztő: Szer Pálosy Piroska

Szeptember 18-ig lehet regisztrálni

Délutáni oktatási program

Idén egy erre a célra kialakított online felületen regisztrálhatják a szülők gyermekeiket a délutáni oktatási programra, a részt vevő 64 tanintézmény mintegy 2.900 diákja részesül a délutáni oktatás előnyeiben.

Az Iskola Alapítvány által lebonyolított, tanórán kívüli program a tanulók számára ingyenes. Az alapítvány a program helyszínét és a délutáni pedagógust ingyenesen biztosítja, a megállapodásban meghatározott határidőn belül. A napi meleg étkezést részben az alapítvány biztosítja. Az idei tanévben Arad, Beszterce-Naszód, Bihar, Brassó, Bukarest, Fehér, Hargita, Hunyad, Kolozs, Maros, Maramaros, Szeben, Szilágy és Temes megye 64 tanintézményében, 190 szakképzett pedagógus részvételével biztosít délutáni oktatást az Iskola Alapítvány évek óta működő Afterschool programja.

A délutáni oktatási program célja az anyanyelvű oktatás vonzerejének

növelése, az identitás megőrzése, a magyar oktatás megerősítése, a magyar iskolák népszerűsítése és a családok közvetett anyagi támogatása. Az oktatók segítenek a gyermekeknek a házi feladatok megoldásában, illetve különböző készség- és képességfejlesztő tevékenységeket tartanak számukra, emellett a program hozzájárul a gyerekek mindennapi meleg ebédjének költségeihez is.

Maros megyében Magyarfülpösön a Gyerekmosoly Alapítvány, Szászrégenben az Alexandru Ceuşianu Általános Iskola, Radnóton a Radnóti Általános Iskola, Kisfülpösön a Kisfülpösi Elemi Iskola vesz részt a délutáni oktatási programban. A tanintézmények listája megtekinthető a <https://iskolaalapitvany.ro> honlapon. A részt vevő 64 tanintézményből 2024-ben 17 iskola bekerült az országos Egészséges étkezés programba (korábbi Meleg ebéd program), így a fennmaradó összeggel lehetővé vált a pedagógusszám növelése azoknál

az iskoláknál, ahol ez indokolt, illetve egy tanintézménnyel növelni tudták az Afterschool-hálózatban levő iskolák számát. Ennek köszönhetően szeptember 23-tól a Szilágy megyei Zsobok 1-es Számú Általános Iskolájában is elindulhat a délutáni oktatás, ezzel is támogatva a gyermekotthon lakóit. Az előzetes felmérések alapján mintegy 2900 diák részvételére számítanak a program koordinátorai. Idén egy erre a célra kialakított online felületen keresztül lesz lehetőségük a szülőknek regisztrálni gyermeküket a programra.

Az online jelentkezés szeptember 10–18. között zajlik az alábbi oldalon: <https://afterschool.iskolaalapitvany.ro/beiratkozas>. A délutáni oktatási program a magyar kormány Nemzetpolitikai Államtitkárságának támogatásával valósul meg.

Az Iskola Alapítvány a 2024/2025-ös tanévben a tanulók számára szervezett oktatási tevékenységek szervezésével biztosítja az optimális feltételeket a tanórán kívüli program lebonyolításához. A program keretében tanórán kívüli tevékenységeket szerveznek, amelyek célja a gyermek szociális készségének fejlesztése, a kulturális tevékenységek iránti érdeklődésének fenntartása, valamint a tehetséggondozás. Ezek a tevékenységek segítenek a szabadidő hasznos és építő jellegű eltöltésében. Az oktatási tevékenység az Iskola Alapítvány programja szerint valósul meg. Az alapítvány vállalja az elsőrendű felelősséget az oktatási-nevelési folyamatban. A szülő felelősséget vállal a gyermek neveléséért és magatartásáért, valamint

az alapítvánnyal való együttműködésért a célok elérése érdekében. Az alapítvány a részt vevő tanulók számára ingyenesen biztosítja az oktatási tevékenységeket, és támogatja a tantestület és a programhelyiség költségeit. A tanulók kötelesek betartani az oktatási intézmény/program helyszínén érvényben lévő belső rendszabályzatot és a program szabályzatát. A szülők bejegyzésüket kell adják a kiskorú részvételéhez a 2024–2025-ös tanév időtartamára, azaz 2024. szeptember 23. – 2025. június 20. között, minden tanítási napon 12 vagy 13 órától (az egyes osztályok órarend-

jétől függően) 16 vagy 17 óráig. Az Iskola Alapítvány megtagadhatja a tanulótól a programban való részvételt az alábbi okok miatt: a nevelési-oktatási intézmény szabályzatának és a program szabályzatának a kedvezményezett általi be nem tartása és megsértése esetén; amennyiben betegen is a tanuló ismételt részt vesz a programokon; vagy ellenkezőleg, a program többszöri be nem tartása esetén; de akkor is, ha a gyermek nem megfelelő nyelvezetet használ és/vagy fizikai erőszakot követ el más gyerekekkel és/vagy a pedagógusokkal szemben. (szer)

2024. évi pályázati felhívás

Székely Előfutár Ösztöndíj

A Székely Előfutár Ösztöndíj célja a Székelyföldről és Erdélyből származó, alkotó tehetségek támogatása a tudományos munka és a művészetek terén, amit választott tanácsadó segítségével egyetemi vagy kutatóintézeti irányítással végeznek. Az ideit jelentkezőket és pályázataikat szeptember 15-éig várják.

A Székely Előfutár Ösztöndíj pályázatot e-mailen kell beküldeni pdf formátumban magyarul vagy angolul az ffapplications@gmail.com e-mail-címre, mérete 10 Mbyte-nál kisebb kell legyen. A jelentkezési formanyomtatvány és a pályázatbenyújtási útmutató letölthető az internetről az alapítvány weboldalán. Az ösztöndíjtámogatás teljes összege nyertes pályázónként maximum ezer amerikai dollár. Megfelelő számú alkalmas jelentkező esetén az alapítvány 6-8 Székely Előfutár Ösztöndíj kiadását tervezi ebben az évben.

Az elbírálásban az alábbi követelményeknek megfelelő pályázók részesülnek: kizárólag székelyföldi vagy erdélyi születésű, és ott lakóhellyel rendelkező személyek. Egyetemre felvett hallgató vagy olyan egyetemet végzett pályázó, aki kutatómunkában vagy művészeti alkotómunkában vesz részt. Jó

a tanulmányi előmenetele és/vagy vezetői képességeit bizonyította a közösség szolgálatában. Továbbfejlesztéséhez és a munkához anyagi támogatásra van szüksége, tandíj fedezésére azonban nem lehet pályázni. A következő hónapokban többször Erdélyben tartózkodik, mert az ösztöndíj kizárólag itt vehető fel. Az alapítvány elutasít mindenfajta hátrányos megkülönböztetést, és várja a pályázatokat valamennyi, a történelmi Székelyföld és Erdély területén élő nemzetiségűtől.

A döntőbe jutott pályázók és tanácsadók telefonos/skype-intervjú vesznek részt. Ezt követően az ösztöndíjtanács javaslata alapján az alapítvány kuratóriuma választja ki az ösztöndíjasokat. A pályázatról bővebb felvilágosítás a Székely Forerunner (forerunner-ferederation.org) honlapján található.

A korábbi évek ösztöndíjasai közül aki pályamunkáját a közel-múltban sikeresen befejezte, az 1000 dolláros ösztöndíj második részében részesült: Dán Kinga (Kézdivásárhely, műemlékvédelem), György Andrea (Gyergyószentmiklós, szépirodalom), Virág Timea Helga (Sepsiszentgyörgy, orvostudomány), György Árpád Botond (Marosvásárhely, történettudomány). (sz.)

Három nap alatt több mint 70 hektár égett le

A tarló- és avarégetés veszélyei

Az elmúlt hét végén is sűrű vész hírvásokkal terhelték a Maros megyei tűzoltókat. A száraz növényzet égetése mellett vagy épp azok következményeként ingatlanok, virágházak, melléképületek váltak a lángok martalékává.

Szer Pálosy Piroska

A tűzoltók sok esetben kellett megakadályozzák a lángok átterjedését a lakásokra, melléképületekre és állatmenhelyekre, összesen mintegy 71 hektárnyi területet érintett a nyílt tűz.

Szeptember 8-án Marosszentannán nagy erőket mozgósítottak, mivel kigyulladt egy üvegház, a tűz másik kettőre is átterjedt, leégett egy műhely és hat hektár száraz növényzet.

9-én kora reggel Libánfalván gazdasági melléképület és garázs kapott lángra. A mintegy 200 négyzetméteren pusztító lángokat a tulajdonos próbálta oltani, arcán és karjain súlyos égési sérüléseket szenvedett. A tüzet rövidzárlat okozhatta. Ugyancsak hétfőn, a déli órákban Marosvásárhelyen, a Segesvári úton égett két hektáron a száraz növényzet. Délután Palotailván is családi házak kerültek veszélybe a meggyújtott száraz

növényzet lángjai miatt. Szeptember 6-án, pénteken Nagykendén egy lakóház tetőzete égett mintegy 80 négyzetméteren. A tűz feltételezhető okaként szabadtéri nyílt tüzet állapítottak meg. Marosvásárhelyen a Prut utcában három hektár száraz növényzet és takarmánybálák égtek el. Vasárnap Marosvásárhelyen a Cugir utcában hét hektár száraz növényzet, Küküllődombó és Kincses között méhkaptárakat szállító teherautó gyúlt fel, és égett ki teljes egészében 80 méhcsaláddal. A tüzet szikra okozhatta. Ugyancsak vasárnap Nyárádtón 200 takarmánybála égett, Szászkezd és Erked között 25 hektár felgyújtott száraz növényzet miatt fennállt az erdőtűz elterjedésének veszélye, ami hétfőn délután újra felcsapott, ezúttal az erdőre is átterjedt. Nagyszámú önkéntes és az erdészet alkalmazottai is bekapcsolódtak a tűzoltásba. A hétfői tüzből 9 hektár száraz növényzet és 5 hektár erdő égett le.

A tüzesetek nagy részének fő oka, hogy az emberek nem tartják be a biztonsági távolságot a tűz és a gazdasági épületek, lakóházak, takarmánytárolók, továbbá az erdő, a villany-, telefon-, gázvezeték vagy az utak között, ami igencsak veszélyes, hiszen jelentős anyagi károk keletkeznek. Annak ellenére, hogy tilos a nyílt láng használata lakóhá-

zak, takarmánytárolók, üzemenyag-tárolók, gyűlékony épületek és tárgyak szomszédságában, a tűzoltók mind gyakrabban kapnak ilyen jellegű riasztást. A mezőgazdasági területek vagy erdőhöz közeli, felügyelet nélkül hagyott tarlótüzek miatt bírságnak. Növényzet, hulladék vagy gyűlékony anyagok égetéséhez a polgármesteri hivatal által jóváhagyott engedély kell, ugyanakkor óvintézkedésekkel biztonságossá kell tenni az égetést. Meg kell bizonyosodni arról, hogy a tűz nem terjedhet át a szomszédos épületekre, gabonatóblákra, ültetvényekre, erdőre stb., ellenkező esetben 1.000–2.500 lej közötti bírságot szabhatnak ki.

A jogszabály azokra a felügyelet nélkül hagyott tarlótüzekre és a nyílt lángok használatára vonatkozik, amelyek terjedése veszélyezteti a környezet növényzetét és élővilágát. A Maros Megyei Horea Katasztrófavédelmi Felügyelőség ismételt felhívja a figyelmet arra, hogy a száraz növényzet égetése törvényileg tilos, és jelentős anyagi károkat okozhat, veszélyeztetheti az emberek életét és tönkretetheti a természetes élőhelyet. A száraz növényzet okozta tüzek megelőzése érdekében fontos néhány megelőző intézkedést betartani:

– Kerülni kell a szabadban nyílt

tűz gyújtását, különösen nagy melegben és erős szélben.

– Nem ajánlatos égő cigarettát száraz növényzet közelében eldobni.

– Óvatos kell lenni a szabadban való grillezés alkalmával vagy a

szikrázó eszközök használatával a száraz növényzettel borított területeken.

– Ha bárki lángoló száraz növényzetet észlel, a 112-es segélyhívó számon értesítse a hatóságokat.

8 Sep 2024 at 18:51:27
507036 Saschiz
România

Fotó: ISU

4keréken

Szerkeszti: Nagy-Bodó Szilárd

Európába is eljuthat a Tesla Semi

A Tesla nyergesvontatójára több évet kellett várjanak az első megrendelők is, ugyanis, ahogy már megszokhattuk a márkától és annak vezetőjétől, Elon Musktól, jóval a beharangozott dátum után érkeztek meg az első darabok. Bár sokat vártak egyesek az elektromos teherautótól, úgy fest, hogy nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket, mivel az első példányok több gyermekbetegséggel is küzdenek, és jelenleg nagyjából csak 100 darab közlekedik világszerte a közutakon. Utóbbi az is magyarázza, hogy még nem sikerült felépíteni a nevadai gyárat, ahol a tervek szerint évente 50.000 Tesla Semi készül. Azt nem tudni, hogy az egyesült államokbeli gyár nem lesz képes annyi nyergesvontató előállítására, mint amennyivel a cégvezetés számol, vagy a vállalat vezetősége itéli meg úgy, hogy ennél nagyobb éves darabszámra lesz szükség – ez a jelenlegi helyzetben nagyon optimista becslés –, viszont tény, hogy Elon Musk megígérte, a Semit Európában, a berlini üzemből is gyártani fogják. Arról már nem beszélt a vezető, hogy mikortól vagy milyen kapacitással, vagyis egy semmibe vesző ígérről van szó.

A Tesla Semi egy úgynevezett csőrös felépítésű nyergesvontató, amiben semmi meglepő nincs, hiszen Amerikában ez a forma van elterjedve. Viszont Európában a bulldogfülkés, azaz a motor feletti kabinos típusok uralják ezt a szegmenst. Elvileg pedig éppen

az eltérő forma a gátja annak, hogy a Tesla Európába hozza a kamionját, viszont a jelek szerint ez változhat.

Hozzá kell tenni, ha el is kezdődik a berlini üzemből a gyártás, az nem azt jelenti, hogy az európai piac is kap a Tesla elektromos kamionjából. Pusztán arról van szó egyelőre, hogy talán valamikor itt is elkezdődhet a

gyártás. További adalék, hogy értesülések szerint a szeptemberi hannoveri IAA kiállításon látható lesz a nyergesvontató. Nem kizárt, hogy a kiállításra szánt típust le is fotózták, ugyanis a közösségi médiában megjelent egy kép egy Semiről, amit a német autópályán szállítanak. Az IAA kiállításon túl azonban még van egy olyan hír, ami arra enged követ-

Tesla Semi

Forrás: Tesla

Frissítést kap a Volvo XC90

A Volvo az idén jelentette be, hogy megérkezik az EX90, amit az XC90 elektromos utódjának szánnak. Ezzel egy időben leállítják az XC90 gyártását. A hír hallatán sokan már el is kezdtek búcsúzni a legendás Volvo terepjárótól, viszont közben jött egy fordulat.

Elkezdtek csökkenni globális szinten az elektromos autók eladásai, aminek következtében több gyártó is mérsékelte célkitűzéseit a teljes áttállással és a gyártási kapacitással kapcsolatban. Sőt voltak olyan gyártók, amelyek egyenesen elkezdtek növelni a belső égésű motorral szerelt típusok gyártását. Ennek fényében pedig úgy fest, hogy egy darabig még nem kell búcsúzni a

Volvo XC90-tól, ugyanis szeptember 4-én az egykori svéd gyártó bemutatta a típus ráncfelvarrott változatát. Ez nem azt jelenti, hogy a Volvo lemondott az elektromos áttállásról, csupán azt, hogy úgy ítélték meg, ennek a dátumát ki kell tolni, hogy nyereséges tudjon maradni a vállalat. Tehát valamikor biztosan megérkezik az EX90, még az sem kizárt, hogy tartani fogják a beharangozott megjelenési dátumot, vagyis 2026-ot, de közben a kínálatban marad az XC90. Ha most kapott a 2015-ben bemutatott második generáció ráncfelvarrást, akkor a gyártó is úgy számol, hogy még néhány évig piacon lesz, ellenkező esetben biztosan nem térülne meg a befektetés.

Volvo XC90

Forrás: Volvo

Mégsem lesz három ülésoros elektromos Ford

Úgy tűnik, hogy a Volvo mellett a Ford is kihátrál az elektromos autók kapcsolatos terveiből. Ez nem azt jelenti, hogy a típusokat a kukába dobják, csupán azt, hogy változtatnak a hajtásláncon. Ez viszont nincs ingyen!

A vállalat azon döntése, hogy mégsem valósítja meg a három ülésoros elektromos típust, illetve a második elektromos pick-upja bemutatóját is elodázza 2027-re, komoly pénzvesztéssel jár. A tervek módosítása egyes becslések szerint 1,9 milliárd dollárba is kerülhet a gyártónak. A pénzvesztés nem büntetés, tehát nem valamelyik állam szabott ki bírságot a gyártóra, hogy nem tartotta be az ígéreteit, hanem a piaczgazdaság mechanizmusairól van szó. Arról, hogy nincs ingyenebéd, a befektetett pénz nem fog hasznot termelni, sőt az sem kizárt, hogy kamatot is kell utána fizetni, ami mind veszteség. A Ford következő, teljesen elektromos autója csak 2026-ban érkezik, a tervek szerint egy furgon lesz. Ugyanakkor nem kizárt, hogy az erre vonatkozó tervek is változni fognak. A Ford esetében meglepő a tervmódosítás, hiszen az

Ford F-150 Lightning, a Ford óriási elektromos pick-upja

Forrás: Ford

kezdetni, hogy a Tesla tényleg komolyan gondolja, hogy elhozza Európába a Semit.

Meghirdették ugyanis a Tesla Semi Truck EMEA részlegének vezető pozícióját, a részleg menedzselése mellett a megawattos töltőhálózat fejlesztése is a feladata lesz, számolt be a totalcar.hu. A megawattos töltőkre azért van szükség, hogy gyorsan lehessen tölteni a nyergesvontatókat, személyautónak ekkora teljesítményre nincs szüksége, és amúgy sem tudnák jelenleg felvenni ezt a nagyon gyors töltést. Ha pedig meghirdették az állást, illetve számolnak a töltőhálózattal is, akkor elképzelhető, hogy belátható időn belül megérkezik hozzánk is a Semi. Ehhez persze szükség van az európai engedélyekre is, kérdés, hogy a döntéshozók rábólintanak-e erre. Ugyanakkor látszik, hogy az Európai Unió vezetése szeretné növelni az EU-s autópiacon versenyképességét, ezért is vetettek ki büntetővámot az unión kívüli autókra. Ez ugyan nem kedvez a Teslának, és az esélyeit sem növeli, hogy a márka számára pozitív döntés hozzanak, ugyanakkor az európai márkák elektromos kamionjai kapcsán is felmerült már a hosszabb, aerodinamikusabb fülkék kérdése, amelyek a Semire hazajaznak.

Azt egyelőre lehetetlen megjósolni, hogy mikor szülehet döntés a Tesla Semi európai forgalmazásáról, és hogy ez milyen hatással lenne az EU-s gyártók típusainak eladására. Jelenleg a Mercedes-Benz fejleszt tisztán villanymeghajtású kamiont, már piacra is dobott két példányt, de az eladási számok nem azt mutatják, hogy túlzottan sikeresek lennének a modellek. Az amerikai villanyautó-gyártó pedig nem kicsi konkurencia, így joggal tarthatnak tőle az európai márkák, ugyanakkor sokat is tanulhatnak tőle. A verseny erősödése minden esetben a fogyasztónak kedvez, hiszen minél nagyobb a kínálat, annál kedvezőbb az ár. Minél kedvezőbb az ár, annál nagyobb az esélye annak, hogy nagyobb arányban elterjednek az elektromos teherautók. Ez pedig az átlagos személygépjármű-tulajdonosoknak is jó hír lehet, hiszen a töltőpontok száma is nőne, így már kézenfekvőbb választás lehetne az elektromos autó. Legalábbis azok számára, akik megengedhetik maguknak.

Forrás: Tesla

Forrás: Volvo

Forrás: Ford

Megszenvedett a teremlabdarúgó-csapat a veteránok ellen

Bálint Zsombor

A célkitűzés fényében kötelező volt a három pont megszerzése a Marosvásárhelyi CSM teremlabdarúgó-csapatának a Mausoleul Mărășești otthonában, különösen, hogy az ellenfél az első fordulóban 18-at kapott Déván. A feladat teljesítése azonban távolról sem bizonyult egyszerűnek, végül a jobb első féldő döntött Cosmin Gherman csapata javára.

Nincs adat arról, hogy Mărășești milyen csapattal utazott Dévára az első fordulóban, hogy 18 kapott góllal tért vissza, az azonban szinte bizonyos, hogy az első sort alkotó veteránok nem voltak ott, vagy nem mindannyian. A 43 éves Mimi Stoica, Cireș, Tudose már felnőtt labdarúgók voltak, amikor a maros-

Eredményjelző

Teremlabdarúgó 1. liga, 1. forduló: FK Székelyudvarhely – Galaci United 5-2, Temesvári CFR – Bodzavásári Luceafărul 4-5; *2. forduló:* Bodzavásári Luceafărul – Dévai West 2-6, Mausoleul Mărășești – Marosvásárhelyi CSM 1-2, FK Székelyudvarhely – Temesvári CFR 7-1.

A Galaci United – Sepsiszentgyörgyi Seps SIC mérkőzést kedden, lapzárta után játszották.

vásárhelyi csapatból többen meg sem születtek, s alaposan megnehezítették Cosmin Gherman csapatának dolgát.

Az elején pedig úgy tűnt, könnyed marosvásárhelyi siker következik, hiszen a házigazdák nemigen tudták megtartani a labdát. Ugyanakkor védelemben jól zárták a szögeket, ezért csupán 11 perc után sikerült feltörni a vranceai lakatot egy gyors kombinációval.

Ekkor váratlanul megváltozott a meccs képe, és az addig könnyen szerelő marosvásárhelyieket néhányszor átjátszották, többször pedig szabálytalankodtak, így a 17. perccig ki is gyűlt az öt csapathiba. Ekkor a Mausoleul megpróbálta kicsikarni a tíz méterest, ám Tudose műsését nem díjazta szabadrúgással a játékvezető, és a megszerzett labdából indított kontra végén Láposi növelte a marosvásárhelyi előnyt.

Szünet után kicsit lábujjhegyen jött vissza a Gherman-csapat, Kűsmödi könnyelműen elveszített lab-

Fotó: a marosvásárhelyi városi sportklub közösségi oldala (archív)

dájából pedig Tudose talált be, alig 17 másodperccel az újrakezdés után. Ettől vérszemet kapott a hazai csapat, megszeppentek a vendégek, akik sokkal kevesebbet tudták birtokolni a labdát, mint az első féldőben, és Tătarnek többször is nagyot kellett védenie, hogy megmaradjon az előny. Ráadásul az öt csapathiba már a 29. percben ki- gyűlt ismét, ami jelentősen visszafogta a védekezés agresszivitását.

Kész csoda, hogy ki tudták húzni 11 percen át szabálytalanság nélkül, ráadásul az előnyt is megőrizve, noha az utolsó három percben a Mausoleul megpróbálta a veszkapusos taktikát is. Tudose így egyszer egyedül maradt Tătaral, de az oldalhálóba lött.

A marosvásárhelyi teremlabdarúgó-csapat ezzel megszerezte az első győzelmét a bajnokságban, ám a játék minősége elmaradt attól,

amit az első fordulóban Sepsiszentgyörgy ellen láthattunk. Igaz, Iszlai Richárd (ismeretlen okok miatt) hiányzott a csapatból, márpedig az ő képességeivel és tapasztalatával talán egészen másként nézett volna ki a játék is.

A 3. fordulóban a CSM szombaton 18 órától a Bodzavásári Luceafărul együttesét fogadja, és mivel a győzelem ismét elvárható, ez talán nehezzé teszi a feladatot.

Jegyzőkönyv

Teremlabdarúgó 1. liga, 2. forduló: Mausoleul Mărășești – Marosvásárhelyi CSM 1-2 (0-2).

Mărășești, városi sportcsarnok. Vezető: Dragoș Mocanu (Brăila), Florin Macovei (Galac). Tartalék: Andrei Hornet (Brăila). Ellenőr: Doru Balmuș (Galac).

Mausoleul: Crudu – Tudose, Chirică, Stoica, Cireș (Drumea, Crăciun, Pană, Grigoraș).

Marosvásárhely: Tătar – Kűsmödi, Covaci, Láposi, Varga (Nicola, Tifán, Butiurca, Barbócz).

Gólszerzők: Tudose (41.), illetve Varga (11.), Láposi (18.).

Sárga lap: Stoica (34.), Tudose (39), illetve Tifán (14.).

Elsuhant egy golyó a román fülek mellett

Második mérkőzését is megnyerte a román labdarúgó-válogatott a Nemzetek Ligája C divíziójának 2. csoportjában.

Hétfő este 3-1-re nyert az együttes Litvánia ellen Bukarestben, azonban megszenvedett a sikerért, mert bár már a 4. percben vezetést szerzett, a litvánok váratlanul jó replikát nyújtottak, és miután félóra múltán egyenlítettek, szűk negyedórával a vége előtt előnyhöz is jutottak. A bírós előbb megadta a gólt, azonban videózás után érvénytelenítette azt, mivel Târnoaveanu kapus keze már rajta volt a labdán, amikor Antanavicius belefejelt, és így a hálóba küldte.

Maradt az 1-1, és a románokat felhozta a számukra kedvező fordulat: a hajrában megérték magukat, és két gólt is szereztek. A 87. percben Ianis Hagi-val szemben szabálytalankodtak a litvánok, és ez 11-est ért, bár ez a döntés is videózás után született meg. A büntetőt Răzvan Marin belőtte. Majd a második hosszabbításpercben Mitriță góllal fejezett be egy ellentámadást.

A csoport másik mérkőzésén Koszovó meglepetésre 4-0-ra nyert Cipruson, így átvette a tabella második helyét a szigetországiaktól. A rangsor élén a román csapat áll 6 ponttal, míg Litvánia az utolsó 0-val.

1-2 helyett 2-1 Fotó: a román labdarúgó-válogatott közösségi oldala

A cserejátékosok szerepének fontosságáról

Korrektnek nevezte a román-litván mérkőzés eredményét a hazai csapat szövetségi kapitánya. *Mircea Lucescu* a találkozó után azt is mondta, hogy három nagyon fontos pontot szereztek, valamint hogy nem mindegy, hogy a kiélezett öszszecsapásokon a tartalékok tudnak-e hozzájárulni a meccshez, amikor megkapják a lehetőséget, vagy nem. Koszovóban a cserejátékosok adósak maradtak, azonban most döntő szerepet vállaltak a sikerben, hiszen Hagi kiharcolt egy tizenegyest, Mitriță pedig gólt lött.

„Miért segítette a bírós a hazaiakat?”

Romániának nem volt szüksége játékvezetői segítségre, anélkül is nyerhetett volna, méltatlankodott a találkozót követően a litván csapat szakvezetője. *Edgaras Jankauskas* már a pályán sem értett egyet a videózás után hozott döntésekkel, az elvesztett góljuk után sárga lapot is kapott. A meccs után azt mondta, a gól szabályos volt, a bírós döntés érthetetlen. A tizenegyes pedig véleményes, meg is lehetett adni, meg nem is, tette hozzá. Kijelentette: büszke a csapata teljesítményére, és sajnálatosnak nevezte, hogy a pálya gyepszőnyegének a minősége messze elmaradt attól, amit ezen a szinten elvárnának a csapatok.

Eredményjelző

Nemzetek Ligája, 2. forduló:

* *A divízió:*

2. csoport: Izrael – Olaszország 1-2, Franciaország – Belgium 2-0. Az állás: 1. Olaszország 6 pont, 2. Franciaország 3 (3-3), 3. Belgium 3 (3-3), 4. Izrael 0.

* *B divízió:*

3. csoport: Norvégia – Ausztria 2-1, Szlovénia – Kazahsztán 3-0. Az állás: 1. Szlovénia 4 pont (4-1), 2. Norvégia 4 (2-1), 3. Ausztria 1 (2-3), 4. Kazahsztán 1 (0-3).

4. csoport: Montenegró – Wales 1-2, Törökország – Izland 3-1. Az állás: 1. Törökország 4 pont (3-1), 2. Wales 4 (2-1), 3. Izland 3, 4. Montenegró 0.

* *C divízió:*

2. csoport: Románia – Litvánia 3-1, Ciprus – Koszovó 0-4. Az állás: 1. Románia 6 pont, 2. Koszovó 3 (4-3), 3. Ciprus 3 (1-4), 4. Litvánia 0.

Ez történt hétfőn a Nemzetek Ligájában

Az A divízióban az olasz válogatott 2-1-re nyert a házigazda izraeli csapat ellen a budapesti Bozsik Arénában. A találkozón – amelyre 2090 néző volt kíváncsi Budapesten – végig fölényben voltak az olaszok, akik az utolsó percben bekapott gól ellenére simán diadalmaskodtak, s két kör után hibátlan teljesítménnyel vezetik a csoportot.

A második forduló másik mérkőzésén Franciaország 2-0-ra legyőzte Belgiumot, gólszerzők Kolo Muani és Dembele. A gallok ezzel javítottak az olaszok elleni, hazai fiaskó után, míg a belgák az 1-0-ra elvesztett Eb-nyolcaddöntő után már a második meccsen maradtak gólképtelenek a franciák ellen.

A B divízióban az Eb-t megjárt szlovének Benjamin Sesko mesterhármásával simán nyertek a vendég kazahok ellen.

Jannik

Sinner nyerte a US Open férfi egyes versenyt

A világső Jannik Sinner nyerte a férfi egyest az amerikai nyílt teniszbajnokságon, miután a vasárnapi döntőben három szettben, 6:3, 6:4, 7:5-re legyőzte a hazai kedvenc Taylor Fritzt, s ezzel begyűjtötte második Grand Slam-trófeáját.

Az olaszok nemrég doppingügybe keveredett, majd pénzbírsággal sújtott kiválósága rögtön elvette a New Yorkban eddig 75 ászút ütő Fritz szerváját, majd hamarosan elvesztette a sajátját. A kimerítő alapvonalcsatákat a 26 éves Fritz bírta kevésbé, 3:3-nál ismét Sinner brékelt. Az olasz ekkor már egyértelmű fölényben játszott, és fogadóként lezárta a 41 perces szettet.

A folytatásban stabil adogatójátékok követték egymást, Fritz összezsuzdte magát, és ászokat szórva tartotta a lépést riválisával. Végül azonban ismét megremegett, az egész szett során egy rontott ütést bemutató Sinner pedig élt egyetlen bréklabdájával 5:4-nél, és 78 per elteltével már csak egy játszmára volt a diadaltól.

A harmadik felvonásban 3:3-ig Sinner három, Fritz pedig két bréklabdát hártott, a közönség tombolva ünnepelte a hazai kedvenc minden megnyert labdamenetét. Az olaszt meg is zavarta a feszítváhangulat, egy kettős hibával elvesztette a szerváját, de 5:4-nél az ideges amerikai nem tudta befejezni adogatóként a szettet. Sinner innen már nem ismert kegyelmet, higadgan tartotta a labdát játékban, megvárta ellenfele hibáit, és 2 óra 17 perc alatt nyert, pályafutása 16. serlege mellé pedig 3.6 millió dollárt kanott.

Washingtonban mutatták be a Ronald Reaganról szóló könyv magyar nyelvű kiadását

Washingtonban, a magyar nagykövetségen, amerikai politikusok, diplomaták, szakértők jelenlétében mutatták be hétfőn a Ronald Reaganról szóló kötet magyar nyelvű kiadását, amely az Alapjogokért Központ gondozásában jelent meg, együttműködésben a CPAC Alapítvánnyal (CPAC Foundation).

A felszólalók az 1981–1989 között hivatalban lévő republikánus politikus elnöki időszaka és a jelen korok kihívásai közötti párhuzamokra hívták fel a figyelmet, amelyet különösen fontosnak neveztek néhány héttel az amerikai elnökválasztás előtti kiélezett politikai közegben.

Matt Schlapp, a CPAC Foundation elnöke, a könyv szerkesztője azt mondta, több olyan bátor vezetőre van szükség, mint Orbán Viktor magyar vagy Giorgia Meloni olasz miniszterelnök, valamint Javier Milei argentin elnök.

A konzervatív politikai szervezet vezetője úgy vélte, hogy novemberben Donald Trump győzelme újjászületést hozna az Egyesült Államok számára, míg veresége tovább növelné a világban tapasztalt nemzetközi válságokat.

Szánthó Miklós, az Alapjogokért Központ főigazgatója úgy fogalmazott, hogy az elnökválasztás nem pusztán amerikai ügy, hiszen az Egyesült Államok még mindig a világ vezető szuperhatalma, így világos hatása van a nyugati világra annak, hogy ki irányítja a Fehér Házat.

Úgy vélte, hogy ma Donald Trump áll a „józan ész” pártján, aki „ellenzi az illegális migrációt, a genderpropagandát, és a háború helyett békét hozna”. Azt

is kifejtette, hogy „a háború befejezése, a globális káosz megszüntetése, a demokráciaexport megszüntetése és egy észszerű külkereskedelmi politika egyértelműen előnyös lenne a magyar gazdaság és magyar emberek számára”.

Bejelentette, hogy amerikai partnereket is várnak az általuk indított, úgynevezett woke-nyomozás (Wokebusters) programhoz, amely szándékuk szerint a radikális, progresszív törekvések visszaszorítására irányuló kezdeményezés.

Takács Szabolcs, Magyarország nagykövete az esemény házigazdájaként úgy fogalmazott, hogy a magyarok szívében és eszében ma is él Ronald Reagan emléke, és a magyarok túlnyomó többsége változatlanul nagyszerű nemzetnek tartja az amerikai. Fontosnak nevezte, hogy az Egyesült Államok továbbra is az az ország legyen, amelyet Ronald Reagan képviselt.

A magyar diplomata ugyanakkor kockázatként értékelte az amerikai nemzet számára, ha azt az üzenetet küldi a világnak és azt a képet alakítja ki magáról, amely szembe megy a róla általánosságban élő képvel.

A „Ronald Reagan a CPAC-n: Mi győzünk, ők veszítenek” című könyv az egykori amerikai elnök CPAC-rendezvényeken elmondott beszédeiből szerkesztett összeállítás, amelyből körvonalazódik a konzervatív államférfi politikai gondolkodása.

A kötetben 1964 és 1988 között, az amerikai konzervatívok legnagyobb rendezvényén elhangzott beszédek olvashatók, amerikai közéleti személyiségek megjegyzéseivel kiegészítve. (MTI)

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

A THEREZIA KFT. GÉPKOCSIVETŐT alkalmaz. Önéletrajzát, kérjük, juttassa el a therezia@therezia.ro e-mail-címre. Érdeklődni a 0265-322-441, 0749-228-434 telefonszámokon lehet. (68087-I)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

VÁLLALUNK: festést, csempézést, gipszkartonszerelést, szalagparketta-lerakást és ajtószerelest. Tel. 0771-393-848. (23851)

TAKARÍTÁST és főzést vállalom. Tel. 0740-547-200. (23915-I)

ADÁSVÉTEL

ELADÓ használt inoxkád gyümölcsfeldolgozásra, 78 cm x 60 cm. Tel. 0265/224-258. (p-l)

KÉSZÍTÜNK háztetőt, vállalkozás szigetelést, kerítésjavítást, tetőjavítást, meszelést, kisebb javításokat és más munkát is. Nyugdíjasoknak 10% kedvezmény. Tel. 0741-835-197, Attila. (23520-I)

BORSZŐLŐ rendelhető Ákosfalván, házhoz szállítva. Tel. 0756-811-553. (196-I)

VÁLLALUNK: szobafestést, tetőjavítást, szigetelést, fametszést, vasmunkát. Tel. 0742-344-119, Levente. (23916-I)

MINDENFÉLE

KIÜRESÍTÜNK házat, tömbházlakást, elhordjuk a bútort, ruhaneműt, törmelékét, fát. Tel. 0747-816-052. (23914-I)

VÁLLALUNK bármilyen típusú tetőfedést, külső, belső munkát, szigetelést, festést, kisebb javítást stb. Tel. 0745-680-818. (23918-I)

MEGEMLEKEZÉS

Jó lenne újra beszélgetni Veletek, mellétek ülni, s fogni a kezetek, elmesélni Nektek, hogy üres az életünk Nélkületek. Hiányoztok nekünk, és nem értjük, miért mennek el azok, akik fontosak nekünk. Fáj, ha Rátok gondolunk, s megszakad a szívünk, bár évek teltek el, kín gyötri a lelkünk.

Szívünk mély fájdalommal és a hiányérzet örök küzdelmével emlékezünk szeptember 11-ére, életünk legszomorúbb napjára, amikor tizenkét éve a halál tragikus hirtelenséggel elragadta szerettei köréből drága gyermekünket, a legjobb és legdrágább testvér, a nagykendű születésű 32 éves

KONCZ SZABOLCS LEVENTÉT,
drága menyünket, a legdrágább sógornót, a dombói születésű 34 éves

KONCZ MELINDÁT,
drága két kicsi unokánkat, a legdrágább unokahúgot és unokaöcsőt, a 7 éves

KONCZ ESZTER BOGLÁRKÁT
és a 6 éves

KONCZ LORÁND KRISTÓFOT.

Emléküket őrzik bánatos szüleik, nagyszüleik, testvére, nagynénjük, Sarolta, sógoruk, Imre, a kicsi Boglárka és a kicsi Sarolta.

Szívünkben örökké élni fogtok, soha nem feledünk, drága gyermekeink.

Nyugodjatok békében! (23877-I)

Szünetel a vízszolgáltatás

Az AQUASERV RT. felhívja a fogyasztók figyelmét, hogy betervezett hálózatfejlesztési/karbantartási munkálatok miatt szeptember 12-én 8–15 óra között (becsült időszak) felfüggeszti az ivóvíz-szolgáltatást:

- Marosvásárhelyen, a Segesvári úton, az 1918. December 1. út 242–252. és 289–307. számok alatt;
- Koronkában.

Felhívjuk a fogyasztók figyelmét, hogy a vízszolgáltatás újraindításakor a csapokból rövid ideig, a vezetékben lévő lerakódások felkavarodása miatt, zavaros víz folyhat. Javasoljuk, hogy a vizet, ameddig kitisztul, csak háztartási célokra használják. Elnézést kérünk a kellemetlenségért. Köszönjük a megértést!

AQUASERV RT.,
Marosvásárhely

FONTOS TELEFONSZÁMOK

• Romtelecom-tudakozó	• Optolens szemsebészet - 0265/263-351	• Fogyasztóvédelmi hivatal - 0265/254-625
- információ - 118-932	• Dora Optics - 0733-553-976	• Vasúttállomás - 0265/236-284
- általános - 118-800	• Dora Medicals - 0265/212-971	• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás
• Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás): 112	• Radiológia, echográfia	Nemzetközi halottszállítás - 0265/215-119
• Rendőrség - 0265/202-305	Dr. Jeremiás István - 0265/222-446	- 0744-282-710
• SMURD (betegekkel kapcsolatos információk) - 0265/210-110	• Prefektúra - 0265/266-801	• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.) - 0265/263-865
• Sürgősségi szolgálat: - gyermekeknek - 0265/210-177	• DIGI - 0365/400-401	• koporsók, kellékek, - 0745-606-215
Marosvásárhelyi	• Áramszolgáltató vállalat - 0800-500-929	• koszorúk - 0745-606-269
Polgármesteri Hivatal - 0265/268-330	- vidék - 0265/929	és halottszállítás - 0758-047-604
GYULAFEHÉRVÁRI CARITAS, otthongondozó szolgálat, 8–16 óra között: 0736-883-110	• Delgaz Grid - 0265/200-928	• Maros megyei RMDSZ - 0265/264-442
• Optika-Optofarm - 0265/212-304	- 0800/800 928	- 0265/262-907
- 0265/312 436	• Aquaserv:	Méltányos reklámdíj fejében
- 0265/250-120	- hideg víz-csatorna - 0265/215-702	állandó szereplője lehet
- 0265/263 351	- közönségszolgálat - 0265/208-888	a FONTOS TELEFONSZÁMOK
	- központ - 0265/208-800	rovatnak.
		Várjuk jelentkezését
		a 0265/268 854-es telefonon.

DORA OPTICS

Családi kedvezmény!

-15%

szemüvegvásárlás esetén.

www.doraoptics.ro 0733 553 976

Deschidere Megnyitó

14 szeptember

17.00 **Póra Zoli & Stone Hill**

18.30 **Gaşca Zurli**
Zurli Supershow

20.30 **Bucovina**

SE LUCREAZĂ! DOLGOZUNK!

Primăria Municipiului Târgu Mureş
Marosvásárhely
Polgármesteri Hivatala

Újdonságok a Kobak könyvesboltokban:

Almási Kitti
Elvarratlan szálak

Margaret Mazzantini
ÚJJÁSZÜLETÉS

Keresse fel kávézónkat a vásárhelyi könyvesboltban!

Coffee

Margaret Mazzantini
Újjászületés

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

AUTÓKOZMETIKUST keres

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060
0722-605-593

CityTV
MAROSVÁSÁRHELY

MAGYAR NYELVŰ ADÁS
KEDD, PÉNTEK 19:00 ÓRA

228-as
a **DIGI** hálózatban

rádió

Gaspa
Marosvásárhely

Marosvásárhely 88.0

Segesvár 104.3

Szászrégen 94.7

Szováta 102.0

médiatek

Marosvásárhelyi Rádió Románia **96 FM**
106,8 FM
1323 AM

www.marosvasarhelyiradio.ro

Üzleti sikereinek titka:
a jó REKLÁM!

Hirdessen a NÉPÚJSÁGBAN,
Maros megye legnépszerűbb napilapjában!

ÉTV ERŐSÍTŐ MŰKÖDŐ TELEVÍZIÓ

JÓ NAPOT! MEGJÖTTEM...

SZERDÁN
21 ÓRÁTÓL

Badics Petrával